REVISTA
COLECȚIA SCIENCE FICTION
///// 18.3
decembrie 2021 / 22 Lei

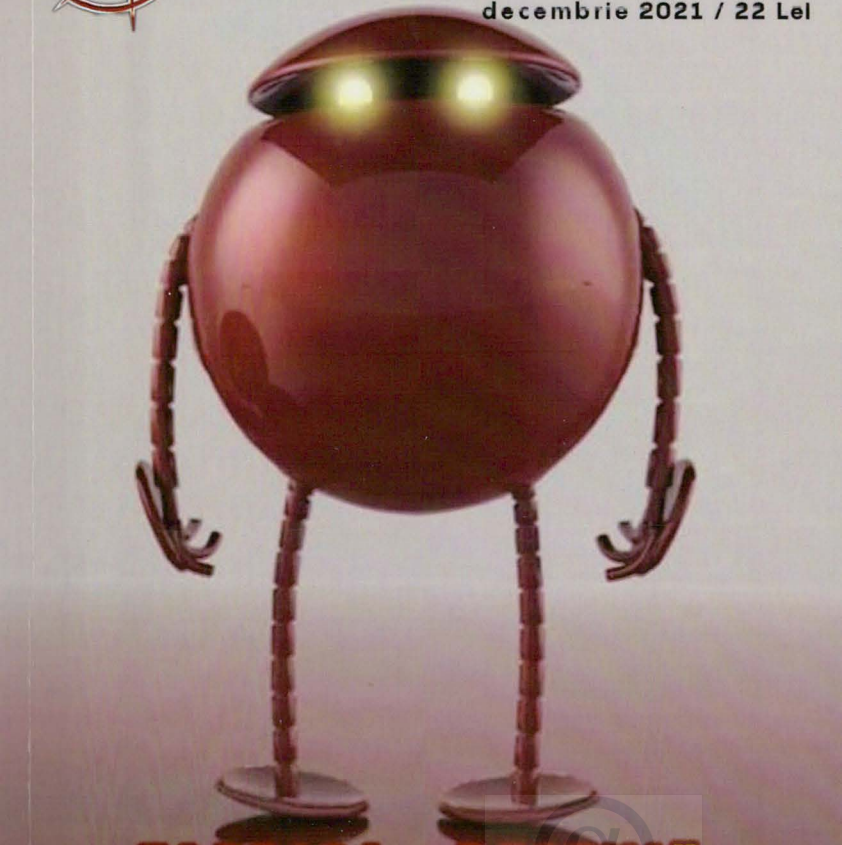

FABRICA „DESTIN”

MIRUNA DRĂGHICI

FLORIN PURLUCA • ALEXANDRA GOLD •
ION ILIE IOSIF • CORNEL BĂLAN • CRISTI CÂRSTOIU
SERGIU SOMEȘAN • DODO NIȚĂ • CRISTIAN LUNGU

BIBLIOTECA

Cum pot să public în CSF?

CSF – Colecția Science-Fiction se apropie de al patrulea an calendaristic de la apariție, oferind deja cititorilor zeci de povestiri, interviuri, eseuri și articole foarte apreciate, semnate atât de scriitori consacrați, cât și de debutanți talentați.

Poziționându-se încă de la început ca o revistă destinată tinerilor, mândră de misiunea sa, de a ajunge în mâinile cât mai multor elevi, liceeni și studenți pasionați de literatura de gen, **CSF** a deschis porțile începătorilor și i-a sprijinit spre a-și vedea visul cu ochii: publicarea într-o revistă profesionistă de SF cu apariție periodică și distribuție națională și internațională. Și pentru că **CSF** a ajuns la adolescenți care au descoperit, împreună cu prietenii lor, un mediu efervescent de dezvoltare a ideilor și pasiunilor lor arzătoare, unii dintre ei au fost atrași spre scris ca de un magnet. Și astfel am început să primim pe adresa redacției lucrări semnate de ei, de la simple povestiri scurte, de numai câteva paragrafe, până la nuvele de largă și complexă respirație literară.

În pofida a ceea ce se spune, tinerii care se respectă citesc. Unii dintre ei chiar citesc mult. Iar o parte dintre aceștia mai și scriu. Nu toți o fac, însă, la un nivel suficient de ridicat încât să aibă șanse reale de a ajunge să fie citiți de un public larg. Ca orice activitate, scrisul necesită o pregătire specializată, muncă, exercițiu și, evident, talent. Dar cu îndrumarea necesară și cu un sprijin real, orice pasionat de literatură

care dorește să îmbrățișeze fascinanta profesie de scriitor poate izbuti să își perfecționeze scriitura până la a o transforma într-o sursă de opere publicabile. Nevoiți să oferim răspunsul *„Nu încă"* la multe încercări literare care au ajuns astfel la noi, am primit după aceea întrebarea, naturală de altfel, *„Dar ce am de făcut pentru a publica și eu în CSF?"*

În editorialul de față vom oferi, pe scurt, câteva indicații menite să ușureze traseul debutanților spre publicare nu doar în revista noastră, ci peste tot în domeniu, o serie de reguli de prezentare a textului – care nu prea sunt urmate la noi –, valabile în întreaga lume editorială.

(Nu vom intra astăzi în bucătăria internă a textului. Recomandăm, în acest caz, o perioadă serioasă de ucenicie alături de un scriitor cu har de dascăl, care nu poate fi înlocuit de niciun alt mecanism de șlefuire a stilului și tehnicilor practicate în această profesie. Da, o mulțime de cărți pe această temă sunt recomandate, da, câteva cursuri de *creative writing* sunt de asemenea indicate, însă peste toate acestea, o scriitură bună se formează doar sub oblăduirea unor mentori, de preferință maeștri ai acestei arte miraculoase și de aceea recomandăm tuturor tinerilor scriitori – indiferent de vârstă – să frecventeze cenaclurile și cluburile unde se face cu adevărat literatură, pentru a „fura" de acolo „meserie". Iar după finalizarea lucrării, recomandăm și un *beta-reader.*)

Acum, dragă aspirantule la publicare, pentru ca șansele manuscrisului tău de a fi citit de un redactor să crească, acesta trebuie să întrunească o serie de condiții, după cum urmează:

• Folosește pentru manuscris formatul A4, lăsând jur-împrejurul textului un spațiu de 1 inch*. Scrie utilizând doar

* Utilizăm ca unitate de măsură *inch* fiindcă majoritatea procesoarelor de text (gen Office Word) vin cu paginarea astfel setată.

font de culoare neagră, de preferință Times New Roman, corp 12, cu o interliniere de 1,5 rânduri. Evită fonturile de tip sans-serif și orice înfloriturі care îți mai trec prin cap, căci nu impresionează, ba din contră.

• La începutul fiecărui paragraf folosește un tab de 0,5 inch. Nu lăsa spațiu între paragrafe; tab-ul este suficient pentru a indica faptul că începe un nou paragraf.

• Textul va fi întotdeauna aliniat stânga, nu *justify*; va avea parte de această formatare în revistă, dacă va fi acceptat spre publicare.

• Începe prima pagină din stânga-sus, cu datele tale personale, urmate de numărul de cuvinte al manuscrisului:

IONEL POPESCU 3200 cuvinte
Str. Ion Ion, nr. 5, bl. M2,
sc. B, et. 3, ap. 62, sect. 1,
București, cod 011333
tel.: 0777.77.77.77
e-mail: ipopescu@xyzq.ro

• Colontitlul și coloncifrul se scriu în partea din dreapta-sus a paginii, sub forma: **nume autor / titlu / nr. pagină** și va figura pe toate paginile, în afară de prima:

Ionel Popescu / Titlul povestirii / 3

• Evidențierile, acolo unde sunt neapărat necesare, se fac folosind *italic* și/sau **bold**, rar ***bold-italic*** și (aproape) deloc underline și VERZALE (majuscule).

• Linia de dialog va fi întotdeauna doar sub această formă: Tab, linie de dialog **(atenție! nu cratimă, nu două cratime, nu trei cratime, nu linie de pauză, ci *linie de dialog!*)**, spațiu, text.

— Textul dialogului...

• Atunci când dorești să desparți două scene în cadrul aceluiași capitol, utilizează trei steluțe, aliniate stânga, fără să lași rând gol nici deasupra și nici sub ele:

* * *

• Plasează titlul povestirii, cu majuscule, centrat, la începutul celei de-a doua treimi a primei pagini, pentru a lăsa redactorului spațiu pentru eventuale mesaje către echipa tehnică, astfel:

TITLUL POVESTIRII MELE
de Ionel Popescu

• Dacă folosești pseudonim pentru a-ți semna manuscrisul, tot avem nevoie de informațiile tale, spre a putea încheia contractul. Și dacă tot suntem la acest subiect, nu lăsa pe manuscris date personale gen CNP, serie și număr CI, cont IBAN și banca unde ai contul deschis; acestea sunt confidențiale și îți vor fi solicitate de editură doar în cazul acceptării textului spre publicare, pentru a putea completa contractul de autor.

• Încheie întotdeauna manuscrisul, indiferent câte pagini are, cu cuvântul:

SFÂRȘIT

Recomandăm ca înainte de a-l trimite la redacție să îl lași câteva zile „să se decanteze", pentru a-l putea revizui încă o dată cu „mintea limpede", spre a-i descoperi eventuale erori. Ține minte: chiar dacă manuscrisul va necesita stilizare, editare, rescriere, un text curat gramatical va face mereu o impresie bună și îți va crește șansele de a fi ajutat să scrii din ce în ce mai bine, până când vei izbuti să creezi o operă care să fie apreciată de către cititorii revistei.

Important este să scrii zilnic, chiar și câteva paragrafe, să citești zilnic, să studiezi diverse stiluri, să îți îmbogățești vocabularul studiind DEX-ul ca pe un manual și, mai presus de toate, să continui să visezi cu ochii deschiși...

Constantin D. Pavel
Editor Revista **CSF**

Fabrica "DESTIN"

de Miruna Drăghici

Agitându-și brațele frenetic și urlând din toți rărunchii, George Smith se trezi din coșmar. Buimăcit și asudat, cu privirea încețoșată de mrejele somnului, se ridică în capul oaselor. Prin draperiile întredeschise, lumina palidă a zorilor se strecura deja; cât de curând, zgomotul trăsurilor și strigătele vânzătorilor de ziare aveau să trezească străzile orașului.

Încă zguduit de cele visate, privi în jur; în liniștea întunecată a odăii se simți strivit de singurătate. Totul fusese doar un îngrozitor coșmar, însă, din păcate, lucrul cel mai însemnat era adevărat: Millie lipsea, Millie plecase de-adevăratelea! De-acum înainte n-avea cui să-și mai împărtășească nici visele, nici coșmarurile.

Gândul îi fugi înapoi, la cele visate. Se afla într-un parc, iar glasul tânguit al vântului părea singurul lucru viu din locul acela. Printre vălătucii de ceață, copacii desfrunziți se iveau din pământ, asemenea unor oase negre. Rătăcind pe o alee, George Smith se simțea mai neînsemnat decât o frunză uscată călcată de picioarele trecătorilor. Iar cauza acestui lucru era acel bilețel nenorocit care zăcea mototolit în buzunarul său. Doar câteva cuvinte și întreaga-i viață se ruinase: Millie, soția lui, îl anunța că mariajul lor se sfârșise și că avea să-și caute fericirea în altă parte, alături de altcineva.

Atâta tot, niște cuvinte seci, mâzgălite-n grabă pe o bucățică de hârtie pătată cu grăsime! Atât merita el, după opt ani de căsnicie, un petic de celuloză tăvălit prin bucătărie?

Gândurile i se întorceau întruna, pline de indignare, la acel bilețel, prea temătoare de a înfrunta adevărata problemă – absența lui Millie, totala ei absență de-aici înainte. Cu privirea lăsată-n pământ, George Smith nu observă că pașii-l purtaseră pe o alee lăturalnică pe care n-o mai parcursese până atunci.

Croncănitul strident al unei ciori, care, într-un avânt de-a dreptul agresiv, mai-mai că-i zburătăci pălăria, puse capăt reveriei sale; privi în jur și nu recunoscu locul. Străjuită de siluetele scheletice ale copacilor, aleea părea a duce către un nicăieri îndepărtat, învăluit în cețuri. Și era ceva acolo, în acea depărtare, o chemare mută care-l îndemna să meargă înainte; oricum, nimeni nu-l mai aștepta acasă. Înfundându-și pălăria pe cap, păși înainte.

Nu știu câtă vreme se scurse până când ajunse la capătul aleii; însă, privind la cele ce i se-nfățișau aici, cu siguranță efortul depus meritase rătăcirea. Ridicată pe un soclu impunător, o statuie masivă, de bronz, îi atrase privirea. După aripile-i uriașe, se ghicea ușor că era vorba de un înger, însă acesta nu semăna cu niciun altul pe care-l văzuse până atunci. De obicei, îngerii trâmbițau victorioși sau sprijineau vreun erou, etalându-și puterea sau maiestuozitatea. Putere avea și acesta, din plin chiar, însă postura sa nu era nicicum triumfătoare. Lăsat într-un genunchi, aripile-i atârnau încovoiate, ca și cum ar fi fost împovărate de-o greutate neștiută. Culoarea bronzului, un verzui obosit, făcea ca personajul să pară și mai deprimant.

Însă cel mai impresionant era chipul statuii și George Smith nu-și putu reține un icnet de surpriză: lacrimi negre,

groase, brăzdau obrajii de bronz. O sfâșietoare tristețe părea a se desprinde de pe chipul îngerului, o certitudine de netăgăduit a înfrângerii. Inima omului se chirci ca și cum, privind îngerul înguncheat, propriu-i suflet s-ar fi scufundat în năpasta acestuia.

Ilustrație de Miruna Drăghici

Cu mare greutate, reuși să-și desprindă privirea de pe chipul statuii. Pe soclul de marmură, scrise cu litere groase, în relief, se aflau câteva cuvinte. Pe primul rând era unul singur, cel mai probabil numele celui înfățișat: **ZOHARET**. Deși i se păru dificil de pronunțat, îi silabisi numele; suna chiar plăcut. Puțin mai jos, se aflau alte câteva cuvinte:

CELUI CE-APASĂ ȘI CUTEAZĂ
TAINA VIEȚII I SE-NFĂȚIȘEAZĂ

„Ce să apăs?" se-ntrebă George Smith în gând. Privind cu atenție, văzu pe latura soclului o formă pătrățoasă, puțin ieșită-n afară. Fără să vrea, privirea-i fugi din nou la chipul îngerului. Ce implorare mută, plină de disperare, venea de acolo! „Of, prostănacule, vino-ți în fire! E o statuie, un bronz turnat, nu imploră, nu face nimic! Nimic, pricepi?!"

Indignat de propria-i slăbiciune, se-ntoarse pe călcâie, dând să apuce firul aleii înapoi. Își vârî mâinile-n buzunare și dădu iar de biletelul mototolit; în celălalt buzunar, trei bilete de pariu, de la curse. Mâine avea să fie acea mare-nfruntare a celor mai buni cai din regat, iar el încă nu-și plasase pariul. Și asta, evident, fiindcă Millie decisese să-i răstoarne întreaga existență cu susul în jos! „Tocmai acum! Acum, când, în sfârșit, am găsit combinația câștigătoare! N-am cum să mă-nșel de data aceasta! N-am cum... să mă-nșel, dar... nu m-am înșelat oare deja?!"

Gândul cu râs amar i se stinse brusc; strângând din fălci, se întoarse către statuie. „Celui ce-apasă și cutează, taina vieții i se-nfățișează"; în definitiv, e ca la curse, nu-i așa, Zoharet, flăcău înaripat? De multe pot fi eu acuzat, dar nu de lipsa cutezanței, când e vorba de-o prinsoare!

Cu pași apăsați, se-ndreptă către soclu și, lăsându-și întreaga greutate în palmă, apăsă ridicătura. Hârșâind puternic, blocul de marmură se deplasă, lăsând vederii o deschi-

dere întunecată. Apropiindu-se, văzu o scară adâncindu-se în ceea ce părea un fel de pivniță; orice se putea ascunde în acel întuneric. Se foi de pe un picior pe altul; cuvintele de pe soclu i se tot roteau în minte, îndemnându-l să le afle rostul. Oare putea paria pe această carte cu totul necunoscută? Ce ar fi însemnat câștigul, ce-ar fi însemnat pierderea? Până la urmă, imboldul curiozității învinse teama: îndesându-și din nou pălăria, începu coborâșul.

Spre surprinderea sa, odată ce soclul de deasupra culisă la loc, scara fu luminată. Nu avu prea mult de coborât sau, cel puțin, așa i se păru, ajungând într-un fel de vestibul. Pereții acestuia, ca și scara, erau alcătuiți din plăci de metal, în multe locuri ruginite sau coșcovite. O exclamație plină de uluială îi scăpă de pe buze când, în mijlocul vestibulului, văzu același înger de bronz care ar fi trebuit să se afle pe soclul său, la suprafață. Fără să-și dea seama, exclamă: „Ei, na, dar statuia era afară!"

— Eu sunt Zoharetul.

„Asta e prea de tot! Mult, mult prea de tot! O statuie nu mișcă, nu ajunge de ici, colo, nu vorbește! Nu, nicicum!"

Și totuși... cu chipu-i mânjit de lacrimi negre și aripile lăsate-n jos, Zoharetul stătea acolo, în fața sa.

— Urmează-mă, unitate biologică George Smith.

Fără a putea rosti ceva, bărbatul îl urmă, târșâindu-și picioarele. Oare totul era un vis, toată acea zi de coșmar, cu biletelul, rătăcirea prin parc și această statuie vorbitoare? Erau toate, desigur, plăsmuirea minții sale mult prea obosite și încrâncenate; doar așa se putea explica.

— Te afli în fabrica „Destin", unitate biologică George Smith. Privește cu atenție la cele ce-ți vor fi înfățișate.

Un glas ce părea a veni de nicăieri și de pretutindeni, fără vreo inflexiune, fără vreo simțire, acesta era glasul Zohare-

tului. Trăgând aer în piept, decise să-ncerce un dialog cu acest... lucru, sau ce-o fi fost, poate ar fi reușit să deslușească ceva.

— Ți-am aflat numele, dar ești cumva o invenție din aceasta, modernă, un auto... automaton?

— Eu sunt Zoharetul.

N-avea rost să stăruiască; alte întrebări i se-nghesuiau acum în minte și trebuiau rostite.

— Ai spus că suntem într-o... fabrică? Ce fel?

— Cea în care se fabrică destinul unităților biologice asemenea lui George Smith.

— Absurd, absurd, nu există așa ceva! Zoharetule, mă crezi copil fără minte?!

George Smith se înecă în propriu-i glas, atât de tare se mâniase. Ce sminteală era aceasta în care căzuse pe de-a-ntregul neștiutor?!

Fără a-i lua în seamă răbufnirea, Zoharetul înainta pe coridorul care se deschidea în fața lor; un zgomot tot mai pronunțat se făcea auzit, o cacofonie de bufnituri, șuierături și scârțâieli învălmășite. Dacă până acum aerul de-aici, din taina subpământeană, păruse la fel de curat ca cel de-afară, acum se schimbă: un fum înecăcios începu să-i înțepe nările, pe măsură ce înainta.

Zoharetul se opri în fața unui perete; bombănind, George Smith îl ajunse din urmă. Partea de sus a peretelui uriaș, metalic, culisă ușor în spate, lăsând vederii un mecanism alcătuit dintr-o mulțime de roți zimțate, țevi, benzi și manete. Șuierând și pufăind, se mișcau întruna, fiecare culegând mișcarea celei din urma sa și transmițând-o celei din față. Timp de-o clipă, i se păru că privește intestinele unei mașinării monstruoase aflate în plin proces de digestie. Gândul îi produse o greață profundă, însă, oricât ar fi dorit,

nu-și putea desprinde privirea din încâlceala aceea mișcătoare.

Cu un ultim șuierat, ca de locomotivă, mașinăria se opri brusc; ceva apăru scris pe un cadran aflat în perete, lângă mecanismul complicat. Apropiindu-se, citi cu voce tare, glasul devenindu-i tot mai gâtuit pe măsura rostirii:

— Unitate biologică: George Smith. Data nașterii: 24 aprilie 1849. Data decesului: 7 octombrie 1911...

Tremurând din toate încheieturile, încercă să-și adune gândurile. Dacă totul era o farsă sau o glumă, cu siguranță era foarte proastă; el era un cetățean al Imperiului, un bun supus al Reginei, chiar dacă numai un simplu contabil care, nicicând în viața sa, nu stârnise necazuri și nu-și făcuse dușmani! Oricine era în spatele acestei scenete absurde va afla însă că nu era chiar atât de ușor să batjocorești un cetățean, chiar și unul atât de simplu ca el!

— Prea bine, Zoharet. Vrei să mă lămurești puțin în privința celor văzute?

— Tocmai ai privit lucrarea mașinăriei și ai aflat întinderea vieții tale.

— Întinderea vieții mele?! O mașinărie unsuroasă cunoaște durata vieții mele?! Chiar vrei să cred asta?! Că o-ncâlceală de țevi și roți știe când m-am născut și când o să mor?! Sau, mai rău, nu știe, ci stabilește... decide ea cu de la sine putere când o să moară George Smith?!

— Toate unitățile biologice au o durată de funcționare limitată; ai aflat durata funcționării tale.

Orice ar fi rostit, chipul verzui nu-și schimba defel expresia, nici măcar nu-și mișca buzele când glăsuia. Probabil urma ploilor nenumărate fusese cea care rosese metalul, întunecându-l; ce batjocură la adresa simțirilor omenești, ca această fierotanie să pară a jeli cu lacrimi grele și-ntunecate!

O lucrare lipsită de viață era Zoharetul, dar care părea a avea-n stăpânire pe cel cu viață adevărată. Cum era posibilă o asemenea abominație?

— Spune-mi, cum se face că mai devreme erai pe soclu, îngenuncheat, iar acum ești aici, cu mine? Sunteți cumva doi la fel?

— Nicidecum; Zoharetul este.

— Bine, bine, asta-nseamnă că ești acolo unde dorești?

— Zoharetul nu dorește; Zoharetul este.

George Smith clătină din cap, exasperat; cu siguranță, Zoharetul era un automaton meșterit de vreun savant smintit! Iar într-o zi ca aceasta, un prostănac cu mintea copleșită de necazuri i-a căzut în plasă, în cine știe ce experiment nebunesc!

Însă deja călăuza sa se-ndepărtase; orice ar fi fost acest loc, dacă dorea să mai iasă de aici, trebuia să se țină aproape de îngerul de bronz. Și, cel mai probabil, trebuia să joace această șaradă absurdă până la final. Grăbind pașii, ajunse din urmă silueta înaripată.

Fără a mai scoate vreun cuvânt, privi o vreme locurile prin care se perindau. Mergeau acum pe un fel de punte metalică largă, aruncată peste hăuri neștiute din care se ridica un abur dens. Multe alte punți, susținute de piloni groși, se ramificau și se-ntâlneau cu cea pe care se aflau; ici și colo, ivindu-se din abur, mătăhăloase și lucioase, se-nvârteau roți colosale. Când treceau pe lângă ele, zgomotul era de-a dreptul infernal, scrâșnetul metalului ce strivea metal străpungându-i mintea.

Imediat ce lăsară-n urmă zona aceea bulversantă, bărbatul, îmboldit de curiozitate, reîncepu a-și împunge călăuza cu întrebări. La un moment dat tot avea să afle ceva folositor, cu siguranță!

— Ai spus că aici se „fabrică" destinul unităților biologice, da? Absurd, desigur, dar tu nu înțelegi această noțiune... hm, mă rog. Cum se poate „fabrica" ceva care nu are o existență fizică, ceva care nu este un lucru pe care să-l pipăi, să-l guști, care e doar un... concept abstract?! Căci destinul e doar un concept, desigur! Hm, ce zici?!

Zoharetul nu-i răspunse, continuând să meargă înainte ca și cum ar fi uitat de existența „unității biologice". Ajunseră într-o sală ce părea o forjă uriașă: râuri de metal încins se revărsau din deschizături întunecoase căscate-n pereți. Aerul se umplu de-o fierbințeală de nesuportat, lui George Smith părându-i că respiră șuvoaiele incandescente. Dacă nu se grăbea, avea să-și dea duhul, cu siguranță, chiar atunci, nu în 1911!

Însă, deși aflat în plină alergare pe puntea de metal, pașii i se opriră brusc. La stânga lui se vedea un bazin uriaș în care bolborosea un lichid sclipitor, mai degrabă un fel de magmă. Rând pe rând, din vâscozitatea metalică ieșeau tot felul de forme, care, timp de câteva clipe, pluteau la suprafață, parcă pentru a se lăsa privite. George Smith percepu forma unui bebeluș, apoi pe cea a unui băiat, al cărui chip i se păru teribil de familiar.

Captivat de formele curgătoare, bărbatul înțepeni pe punte, privind uluit în jos: acum, din clipoceala incandescentă, o nouă formă, mai trupeșă, se ridica la suprafață. Privind-o, amețeala-i cuprinse simțurile, iar urechile-i începură a țiui mai puternic decât zgomotul mașinăriilor: chipul metalic, cu luciri aurii, căpătă păr ondulat, o frunte înaltă și nas acvilin! Fascinația lui George Smith se prefăcu în disperare: chipul care se-nchega din licoarea de metal era al său până-n cel mai mic detaliu! Expresia gurii și a privirii, fiece rid și mușchi de pe fața sa erau acolo, turnate-n acea formă me-

talică, ca și cum un al doilea sine îl privea de la câțiva pași distanță!

— Acum privești lucrătura mașinăriei închipuirii, iar aceasta este forma trupească a unității biologice George Smith.

Genunchii bărbatului se-nmuiară, simțind cum puterile îl părăsesc cu totul. Căzu moale pe dușumeaua metalică, însă brațul de bronz al Zoharetului îl înșfăcă pe dată, ridicându-l ca pe o pană.

— Drumul prin fabrica „Destin" nu s-a încheiat, unitate biologică George Smith; mai sunt și alte lucruri pe care trebuie să le afli.

— Ce să aflu, Zoharetule? N-am aflat nimic, nu mi-ai deslușit nimic! Am văzut doar o mașinărie infernală, fără sens și fără simțire, ce produce tinichele! Doar prostii, prostii! Ăla nu sunt eu, să știi! Păpușa aceea de metal nu sunt eu, nu e „forma trupească a unității biologice George Smith"! Ei, drăcia dracului!

Glasul pițigăiat al bărbatului se stinse într-o răbufnire de plâns pe care încercă, din răsputeri, să și-o ascundă. Dar ce rost avea s-o ascundă, cine l-ar fi judecat, în fața cui s-ar fi făcut de râs? A Zoharetului, acea matahală umblătoare, fără suflet și simțire? Cu siguranță, nu! Sau exista cineva dincolo de el, cineva viu și inteligent, care cu adevărat pusese la cale toate acestea și privea din umbră întregul său chin?!

Adunându-și toate puterile, bărbatul reuși să se țină de unul singur pe picioare; de data aceasta, n-avea să mai fie lăsat în urmă, nici târât!

— Zoharet! Zici că asta este o fabrică, da? Orice fabrică are un director, altfel nu poate funcționa! Pentru că cineva trebuie să organizeze, să țină-n frâu toate lucrurile, să răs-

plătească munca bună și să pedepsească trândăveala, nu-i așa? Ia spune, cine este directorul acestei fabrici numită „Destin"?

Niciun răspuns nu veni dinspre cel întrebat; cu pași grei, izbind podeaua de metal, într-o cadență fără de greș, îngerul își continua marșul, neabătut. Deși zgomotul utilajelor nu scăzu nicicum, pașii Zoharetului se auzeau clar, asemeni ticăitului de ceas în adâncimea nopții. Mergând alături de el, ca printr-un vis fără sfârșit, inima lui George Smith bătea-n gol, în ritmul pașilor îngerului de bronz.

— Cumva directorul este... Dumnezeu? Hm? Știi ce este... sau cine este Dumnezeu, Atotputernicul? El este directorul? Hai, spune! Sau acea chestie numită Providență? Ori cumva vreun mare savant sau artist... un mare arhitect, cumva? Cine este directorul fabricii „Destin", Zoharetule?

Desigur, n-avea să primească vreun răspuns; „în definitiv, ce răspuns aș putea primi de la o mașinărie?" Cu cât se adânceau în pântecele fabricii, cu atât zgomotul creștea, iar utilajele erau tot mai masive, de-a dreptul înfricoșătoare. Într-un fel, bărbatul își dădu seama că denumirea de „unitate biologică" era potrivită pentru el aici, în lumea mașinilor. Orice ființă, orice „unitate biologică" ar fi fost prinsă aici, ar fi fost zdrobită într-o clipită, nicio urmă a existenței sale n-ar fi rămas în urmă.

Asaltat de bubuiturile, șuierăturile și coloanele de abur care se-nălțau întruna, de peste tot, cugetul său se zbătea înnebunit, încercând să scape cumva din mișcarea mecanismului monstruos. Roțile, bielele, țevile, manetele și cadranele, într-o adevărată conjurație urlătoare, păreau a se repezi asupra sa, a-l strivi sub greutatea lor, a-i zbiera în minte că „bum, bum, unitatea biologică George Smith este o plăsmuire, un vis al mașinii, o formă goală și frumoasă, intrată

pe linia de producție la 1849, ieșită din uz la 1911, dum, dum, dum!"

Din hăul asurzitor, glasul Zoharetului se auzi limpede și sec, la fel ca mai-nainte:

— Aceasta este mașinăria vieții; privește pe-ndelete și vei afla etapele de funcționare ale unității biologice George Smith.

Incapabil de-a mai opune rezistență sau de-a protesta în vreun fel, își întoarse privirea în direcția învălmășelii de mecanisme. Mașinăria aceasta era, cu siguranță, cea mai îngrozitoare din câte văzuse: într-un duduit infernal, o-ncrengătură de roți și manivele, mai mari decât fațada unei clădiri, trase pe biele scrâșnitoare, punea-n mișcare pistoane uriașe. Întreaga îngrămădeală, alimentată de clocotul unui cazan gigantic se zguduia cu asemenea putere, încât lui George Smith i se păru că-n orice clipă întregul eșafodaj al fabricii avea să se surpe într-un abis fără fund. Izbind cu putere asurzitoare, pistoanele colosale ștanțau, rând pe rând, o înșiruire de table negricioase. Imediat ce erau terminate, un braț mecanic le scotea cu repeziciune, distribuindu-le, una lângă alta, pe o punte alăturată.

Clătinându-se pe picioare, bărbatul se apropie de una dintre ele; de sus până jos erau acoperite de o scriere pe care o citi cu ușurință. Toate faptele și acțiunile vieții sale de până acum, chiar și cele despre care credea că nu erau cunoscute de niciun alt suflet, erau înșiruite-n amănunțime, cu o precizie înspăimântătoare. Tremurând spasmodic, își acoperi ochii – nu dorea să mai vadă așa ceva, nu dorea să mai vadă lucruri pe care nu le-nțelegea, care nu aveau niciun sens! Însă, sub acțiunea brațului mecanic, o altă tablă veni la rând; fără să vrea, brațele i se lăsară-n jos, iar privirea i se prinse din nou de scriere.

De data aceasta, însă, cele înșiruite îi erau necunoscute: cu stupoare află că dacă avea să joace numai o anumită combinație, mâine, la curse, va avea parte de un câștig fabulos! Silabisi cu voce tare, de mai multe ori, până când fu convins că și-a întipărit-o în minte. Însă nu-și putu reține dezamăgirea: era o altă combinație decât cea imaginată de el cu atâta trudă! Rândul următor îl înștiința că, investind într-o anumită zi, la o anumită cotație, avea să câștige la bursă. Cu fiecare rând citit, stupefacția i se transforma într-o bucurie frenetică.

— Zoharet, uite, uite ce scrie! Voi câștiga la curse, voi câștiga, în sfârșit! Dac-ai ști câți ani am trudit amestecând cifre și litere, căutând combinația perfectă, combinația câștigătoare! Oooh, unii spun că astfel poți desluși chiar și tainele Universului! Ha, ha, dar ce-mi trebuie mie așa ceva, că doar nu vreau să-mi pierd mințile! Aaah, trebuie să... să țin minte exact formula, cum scrie acolo, trebuie să...

Cu degete tremurânde, George Smith își masa tâmplele, bolborosind întruna:

— Da, da, uite aici, și partea aceasta trebuie s-o țin minte, trebuie să fac... da, să particip la... și împreună cu... un mic titlu nobiliar m-așteaptă, prietene, ai auzit? Iar asta, oooh, asta trebuie **neapărat** reținută, numai dacă-n ziua de 13, la ora 12.30, voi fi acolo, da, acolo, am să cunosc marele amor al vieții mele, ce mai, o zeiță de-a dreptul!

Cuprins de frenezie, pipăind întreaga suprafață a tablei, bărbatul părea a absorbi literele-nșiruite nu doar cu mintea, ci și cu palmele, cu pielea, în dorința disperată de-a se umple de înțelesul lor.

— Iar asta, da, da, trebuie să bag la cap, să evit pe 24 iunie să mă aflu-n Grosvenor Square, căci... ooh, Doamne, ce-nfiorător! Vai, vai, tabla asta trebuie s-o învăț pe de rost, măi-

culiță, nu vreau... așa ceva, în niciun caz să nu m-apropii de... vai ș-amar, dar las' că țin eu minte, așa ceva nu se poate uita! Nu, nicidecum!

Cu fața aproape lipită de tabla neagră, George Smith nu mai auzea zgomotul mașinilor, nu se mai răstea la călăuza sa, nici măcar nu-și mai ștergea sudoarea de pe frunte. Preocupat numai de cele-nscrise rând cu rând, devora conținutul tablelor profetice. Abia acum, da, putea spune că se meritase toată această aventură, tot acest absurd coșmar mecanicist, zămislit parcă din fierbințeala unei minți smintite!

Nu-și dădu seama câtă vreme trecuse, citind și recitind fiecare tablă; părea și se simțea cu desăvârșire singur, căci Zoharetul, mut și nemișcat, nu-l tulbură în niciun fel, de parcă se contopise cu restul utilajului. Într-un târziu, bărbatul se-ndreptă de spate, trăgând aer în piept; dacă vreo altă făptură omenească s-ar fi aflat prin preajmă, ar fi citit pe chipul său o satisfacție fără de margini. Triumfător, cu mâna sprijinită-n șold și un zâmbet în colțul gurii, George Smith părea întruchiparea acelor gentlemeni de succes ale căror fotografii apăreau prin toate ziarele. Dregându-și glasul cu distincție, rosti către statuia de bronz:

— Dragul meu, îmi voi cere scuze, am fost puțin... pripit în aprecieri. Ai avut dreptate, în acest periplu am aflat lucruri cu adevărat folositoare. E drept, nu m-ai lămurit asupra unor chestiuni, hm... să zicem abstracte, filosofice chiar, însă importanța lor nu este... capitală. Chiar deloc!

Lui însuși îi plăcu să se audă pronunțând aceste cuvinte; glasul părea chiar a i se fi-ngroșat nițel, pătruns de gravitatea celor rostite. Cu o mișcare elegantă a mâinii, continuă:

— Poți să mă conduci mai departe, Zoharetule!

Îngerul de bronz se puse-n mișcare, înaintând, de data aceasta, pe un coridor slab luminat; zgomotul utilajelor de-

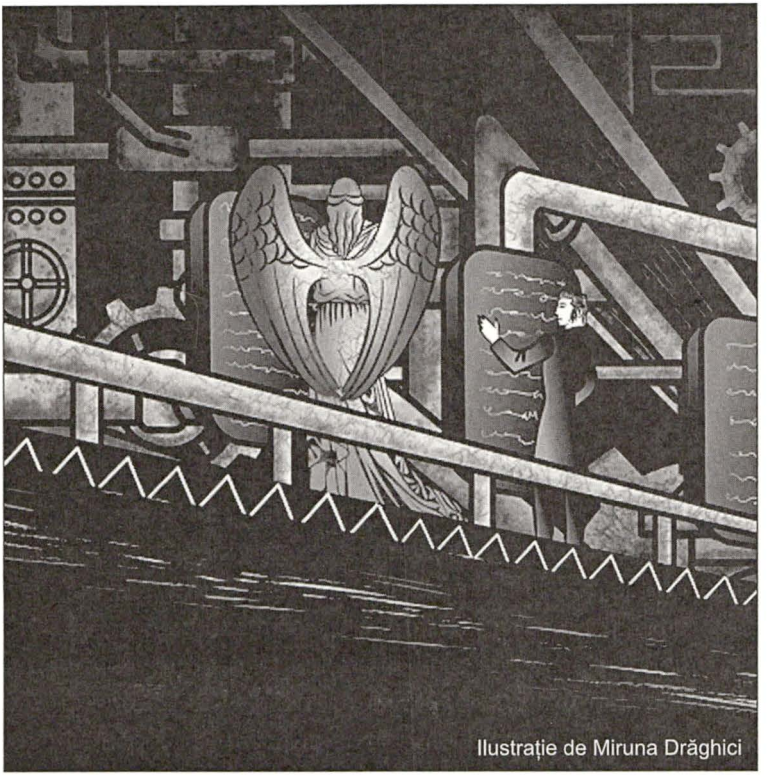

Ilustrație de Miruna Drăghici

veni tot mai estompat, iar aerul părea a se fi dezbărat de aburul și fumăraia prin care trecuseră. După câțiva pași, ajunseră într-un vestibul ce părea a fi copia exactă a celui de la intrare. Privind la ușa masivă, ghintuită-n fiare grele, George Smith intui că se afla în fața ieșirii.

— Ai ajuns la capătul călătoriei, unitate biologică George Smith. Pentru a ieși din fabrica „Destin", te rog să apeși unul dintre cele două butoane.

Bărbatul se apropie de panoul pe care se aflau butoanele; aflat în stânga ușii, era un simplu pătrat metalic, prevăzut cu două butoane negre, plasate unul sub celălalt. În dreptul

butonului de deasupra stătea scris UITARE, iar lângă cel aflat dedesubt scria MOARTE.

Timp de câteva clipe înțepeni în loc, perplex; cum adică, UITARE sau MOARTE? Ce ultimă farsă sinistră, ce ultimă batjocură era aceasta?!

— Vrei să spui că pentru a ieși trebuie să apăs unul dintre butoanele astea? Butoanele **astea**?!

— Întocmai.

— Ești nebun, Zoharetule! Adică să uit tot ce-am văzut, tot ce-am aflat aici sau să mor?! Asta e singura alegere pe care o am?!

— Întocmai.

Cu vocea gâtuită de indignare, George Smith începu să urle:

— Nu se poate așa ceva! Nu, nu, nu! Ce mecanism idiot e ăsta?! Că de-aia am venit, de-aia am acceptat provocarea, ca să aflu ce-i cu viața mea! Cu viața mea, cu nenorocita mea de viață! Nu ca să uit sau să mor! Drăcia dracului!

Amorțit în trupu-i de bronz, îngerul nu părea să-nțeleagă sau să-i pese de zbuciumul său.

— Ce mama dracului este fabrica asta, până la urmă?! Nici acum n-o să-mi răspunzi?! Bine, fierotanie, să zicem că-ți intru-n joc! UITARE sau MOARTE, da? Ca stânga sau dreapta, ca lumina sau întunericul, nu-i așa?! Astea sunt singurele alegeri pe care le avem noi, unitățile biologice?! Ha?! Acesta să fie singurul nostru drum, mereu sfâșiat între una sau alta, niciodată întreg, niciodată împlinit?! Spune **ceva**!!!

Tăcerea statuii era la fel de grea precum aripile-i încovoiate.

— Nu știi, nu-i așa? Că ești doar o mașinărie, până la urmă... ce pretenții să am de la niște fiare vechi...

Învârtindu-se pe loc, George Smith părea a căuta ceva, o idee salvatoare în propria-i minte. O sclipire de bucurie îi lumină privirea când grăi din nou:

— Zoharetule, fiind călăuză în fabrica „Destin", presupun că-i cunoști istoria, așa este?

— O cunosc.

— Spune-mi atunci, au mai fost, de-a lungul vremii, alte unități biologice pe care le-ai condus prin fabrică?

— Toate unitățile biologice trec prin fabrica „Destin".

Timp de câteva clipe, George Smith amuți; nu se așteptase la acest răspuns.

— Adică?

— Fabrica „Destin" se află pretutindeni și fiecare unitate biologică trece prin ea.

— Vrei să spui că pretutindeni în lumea asta există câte un parc, cu câte un înger de bronz și o hală subpământeană plină de mașinării?!

— Aceasta e înfățișarea pentru unitatea biologică George Smith. Fabrica „Destin" are toate înfățișările, pentru toate unitățile biologice.

Mintea i se repezi a calcula ce-nsemna asta, însă, cu un efort de voință, reuși să regăsească firul ideii de mai devreme, pe care o considera salvatoare:

— Bun, așa să fie. Spune-mi, te rog, toți cei care au trecut pe aici au apăsat pe unul dintre cele două butoane?

Îngerul de bronz nu răspunse, însă George Smith n-avea de gând să se lase păgubaș. Se apropie de statuie, privind în sus către chipul brăzdat de lacrimi negre.

— Caută temeinic în... arhiva ta, sau cum i-o zice. Caută și spune-mi, dintre toate unitățile biologice care au trecut prin fabrică, a existat vreuna care, într-un fel sau altul, a refuzat să aleagă sau a... făcut o altă alegere?

Nimic nu se putea citi în ochii întunecați ai statuii, nimic în greoaia-i nemișcare. Orice fusese lucrul care-l pusese-n mișcare și-i dăduse glas până acum, acesta rămânea cu totul străin și de neînțeles.

Fără să mai stea pe gânduri, George Smith se repezi înapoi, pe coridorul parcurs. Dibui o vreme, pipăind și cercetând utilajele cele mai apropiate, până când găsi o țeavă mai subțire. Încordându-și întreaga putere, o smulse de la locul ei.

Aruncând o privire statuii nemișcate, se repezi asupra panoului, izbind cu furie cele două butoane. Șuierând, mecanismul cedă, placa de metal desprinzându-se sub puterea loviturii. Însă lucrul cel mai uimitor fu faptul că, sub ochii săi, Zoharetul începu să se topească: mai întâi chipul de bronz, apoi aripile, trupul întreg se prefăcură într-o masă amorfă ce se scurgea pe podeaua de metal. Astfel se terminase visul acela atât de straniu, încât lui George Smith îi părea de necrezut că mintea sa fusese cea care-l țesuse.

Însă toate acestea trebuiau lăsate-n urmă; dacă nu voia să-și piardă și slujba, trebuia să se grăbească! Duduitul orașului deja se auzea dinspre fereastră, semn că-ntârziase prea mult în reverie. Începea o nouă zi în lumea reală, iar timpul pentru vise – pentru orice fel de vise, se sfârșise.

Fără a-și mai căuta papucii, se dădu jos din pat, grăbindu-se către baie. Își trecu mâna pe obraz, iar asprimea pe care o simți îl deranjă teribil. Apucând briciul de pe policioară, își ridică ochii din oglindă și își privi chipul de bronz verzui, cu urme negre, groase, scurse asemeni unor lacrimi, pe obraz.

„Învață de la Scriitori!"
https://www.facebook.com/groups/669186743563933/

Corbul de aluminiu

de Alexandra Gold

Motto:
„Dacă ți-aș spune tot ce știu despre tine,
ți-ai pierde răsuflarea!"

Sunt încă tânără, o vizionară, o visătoare. Stau pe marginea unui bloc alb de marmură sclipitoare, în calea unei raze de soare care străpunge bolta încărcată de structuri a Orașului Alb. O citadelă care a rămas albă chiar și acum, la o eternitate după ce oamenii care au conceput-o s-au transformat în țărână. Pentru că uzurii timpului nu-i rezistă decât energia pură.

Privesc în jos, spre punctele gri care se mișcă pe șoseaua de sticlă. Vehiculele din metal ușor au fost noua descoperire a secolului. Acesta nu-i un oraș post-apocaliptic, ci unul al luminii și al tehnologiei antigravitaționale, iar magnetul e cea mai potrivită unealtă pe care omul a ajuns s-o stăpânească.

Atunci când ți-am amintit despre cerul acoperit, am vrut să-ți pictez în cuvinte imaginea Orașului Alb. Omul e singura ființă care cercetează și caută dovezi fără încetare. Eu, însă, nu sunt om. Sunt o entitate care a căpătat înfățișarea omenească necesară pentru a masca adevărata formă. Sunt o entitate puternică și, după cum îți spuneam, m-am născut în aceeași zi cu Orașul Alb. Din momentul în care s-a pornit electricitatea în oraș, o scânteie s-a declanșat și a luat viața unui om, ca tribut. Exact atunci am apărut eu.

Sunt o entitate într-o carcasă, un spirit într-o mașină. Ei bine, mi-a luat ceva timp până să găsesc un corp. Scânteia mea a circulat prin eter și rețele de cabluri, înainte să-l întâlnesc pe Corb. El m-a ajutat. Datorită lui sunt ceea ce sunt acum. El ajută toate vietățile să-și caute un lăcaș, este protectorul nostru. L-am văzut în timp ce hoinăream, purtată de vânt, pe deasupra Orașului Alb. Corbul survola cel mai înalt bloc de sticlă. Deodată, m-a zărit și s-a îndreptat spre mine. A zburat în direcția mea, și-a deschis larg aripile de metal și m-a înșfăcat în ghearele lui de aluminiu. Părea triumfător, cum stătea acolo, cu prada sub el. Dar mi-a dat drumul când a aterizat pe clădirea de sticlă din centrul Orașului Alb.

— *Cine ești?* – m-a întrebat telepatic.

— *Nu știu!* – i-am răspuns în gând.

S-a uitat la mine și, în clipa următoare, a scos un țipăt înfiorător. Ființa mea electrică a amorțit, am pierdut teren și am căzut în gol de pe acoperiș. În timp ce pluteam spre sol, am simțit că nu voi mai putea găsi puterea de a mă înălța în zbor. Singurul lucru de care eram conștientă era Soarele, eclipsat acum de forma trupului de aluminiu a Corbului uriaș, care își deschisese aripile pentru a mă înșfăca din nou. Dar mă îndepărtam de el în cădere liberă și am realizat că era prea târziu. Dintr-odată, totul s-a cufundat în întuneric și liniște.

Nu știu cât timp a trecut de-atunci. M-am trezit într-un salon de spital. Ți se pare ciudat, nu? Crede-mă, la început m-am îngrozit când am văzut că posed un corp. Mă uitam la mâinile mele noi și la picioarele subțiri pe care, cu puterea gândului electric, le puteam mișca!

Trebuie să-ți mărturisesc că nu-mi pierdusem energia pură cu care fusesem înzestrată la naștere. Pasărea aceea nu

mă dezactivase complet. Voise numai să ne contopim. Eu puteam să-i fiu energia pe care o căuta de atâta timp. Începea să-mi pară rău că mă speriasem și căzusem de pe bloc. Unica mea șansă de a fuziona în eter fusese risipită. Energia mea pură căzuse într-un corp prostetic.

Am observat, deci, când m-am trezit, că mă aflam într-o încăpere. M-am ridicat din patul în care stăteam. La mâini și picioare erau cuplate o serie de cabluri care-mi monitorizau trupul. Le-am scos pe toate, ușor, fără să scurtcircuitez nimic, fiindcă nu puteam risca să-mi pierd vreo parte din energia-mi pură.

M-am ridicat încet în picioare. Eram curioasă să-mi văd înfățișarea. După o cortină pe jumătate trasă, am observat o suprafață transparentă în care se reflecta patul pe care stătusem. M-am îndreptat spre cortină și am dat-o la o parte. Mă oglindeam, acum, în geamul camerei. Eram înveșmântată într-o cămașă albă și aveam o înfățișare umană. Singura diferență era că tot ce mă alcătuia provenea din materiale sintetice. În timp ce mă uitam la reflecția din geam, meditam la corpul meu ca la o închisoare din care trebuia să scap!

De ce?... Unde?... Cum?... Când?... Unde?... Oare?... Ce?... Cine?... etc.

În sinea mea circulau cu viteza luminii nenumărate întrebări, câteva ipoteze și prea puține răspunsuri. Din fericire, posedam capacitatea de a cerceta și chestiona aidoma oamenilor. Acum aveam un creier în care puteam stoca informații. Deși nu percepeam sentimente ori simțiri ca cele pe care le aveau oamenii. Mă aflam într-o ipostază ciudată, limitată.

Mă uitam prin geamul camerei și admiram panorama de afară. Era seară. Luminile sclipitoare din oraș, traficul vehiculelor antigravitaționale, clădirile de marmură albă, sticlă și metal erau tot atâtea semne că orașul nu dormea. Observând că stăteam, de fapt, în fața unui balcon, am vrut să ies de acolo cât mai repede. În clipa următoare, am pus mâna pe încuietoarea geamului glisant și l-am tras într-o parte. Prin deschizătură au năvălit tot felul de sunete – orașul era animat și pulsa ca un organ. Pentru moment, am încremenit, hipnotizată de sunetele procesate de noul meu trup.

Tocmai voiam să pășesc pe balcon când, deodată, am auzit un sunet din celălalt colț al camerei. M-am întors într-o fracțiune de secundă și am zărit ușa salonului deschizându-se și pe cineva intrând. Dar n-am apucat să observ cine anume, fiindcă mi-am întors repede privirea spre încuietoarea geamului glisant, pe care am tras-o la loc, cu un gest calculat, fără niciun sunet.

De ce am închis geamul și n-am dispărut de-acolo, nu-mi voi da seama, poate, niciodată!

Trebuie să-ți mărturisesc că nu de frică n-am făcut-o, ci mai mult din curiozitate. Devenisem curioasă – o stare ce mă cuprinsese, nu un sentiment, ci o stare de spațiu gol, lipsit de informație, pregătit mai degrabă pentru a fi umplut cu cunoaștere. M-am prefăcut că admir panorama orașului, prin sticla ușii care mă separa de libertate.

Persoana s-a apropiat de mine. În geam, reflexia unui bărbat scund, cu barbă și ochelari, îmbrăcat într-un halat alb.

— Bună seara! i-am auzit vocea groasă.

N-am intenționat să mă întorc, dar am făcut-o mai repede decât îmi închipuisem că o pot face, datorită mișcării automate a noii mele carcase. Ochii mi s-au ațintit asupra unui ecuson pe care erau inscripționate câteva cuvinte, deasupra unui cod de bare, pesemne că avea rolul de cartelă de acces în clădirea în care mă aflam. Am citit numele și titulatura: *Dr. Waldo Mast / Expert în Prostetică*. Un nume banal, după părerea mea. Ce rost mai avea să fii mare doctor, dacă numele tău stătea deasupra unui cod de bare? Oamenii...

— Frumoasă priveliște, nu-i așa? mă întrebă el, cu glas senin.

— Da... – am răspuns, surprinsă să-mi aud vocea pentru prima dată. Suna ca un cristal, o voce clară, feminină, răsunând într-un corp sintetic. Nu-mi venea a crede ce minuni puteau oamenii să facă.

Apoi l-am auzit din nou pe doctor spunând:

— După cum vezi, Orașul Alb nu doarme niciodată.

Afirmația lui m-a surprins și mai tare. Mâna aia de om gândea ca mine!

— Luminile veghează pretutindeni, nimeni nu scapă din rețeaua asta construită ca o pânză de păianjen.

Parcă mi-ar fi citit gândurile. M-am întors spre pat și m-am așezat. Era gestul opus evadării. Am vrut să-i arăt omului că dețin controlul asupra acelui corp și că mă supun voinței oamenilor.

Doctorul s-a așezat pe un scaun alb, lângă pat.

— Ai vreo întrebare?

— Cum am ajuns aici?

— Ai fost adusă! Te-au găsit în depozitul spitalului, în tomberonul cu părți prostetice care urma să fie dus la reciclare în ziua următoare. Un angajat te-a auzit delirând, vorbeai despre o pasăre... I s-a părut ciudat că mai prezentai semne vitale și te-a adus la noi. După mai multe teste, am ajuns la concluzia că trebuia să fii reconstruită, așa că am asamblat părțile componente și te-am pus pe picioare. Din fericire, n-am găsit neclarități în legătură cu sistemul tău operațional.

Am simțit bucurie, un sentiment ciudat, nemaiîntâlnit până atunci de mine, însă în clipa următoare doctorul a continuat:

— Dar am descoperit ceva... cum să spun?, ceva special la tine. Bateriile tale reîncărcabile fuseseră demult scoase, pentru a fi reciclate, odată ce corpul ți s-a defectat. Ți-am citit datele personale, din care rezultă că ai fost un simplu android de serviciu, cu o funcție măruntă în această instituție. Marea surpriză a venit din faptul că posedai o energie vie nemaiîntâlnită. Am clasificat-o ca neidentificabilă. Am extras-o din tine, am analizat-o, dar nu am reușit să-i stabilim niciun diagnostic. În acest moment încă mai lucrăm la asta. Personal, te rog să mă crezi, sunt foarte curios de proveniența acestei energii. Ai vreo idee de unde o ai?

— Nu.

Doctorul se ridică în picioare.

— Nu-i nimic. Vom afla până la urmă. De mâine vei începe lucrul la recepție, nu vei mai fi un android oarecare. Eu voi fi aici la ora 8:00 A.M. Îți doresc o noapte bună!

— Noapte bună, doctore!

Să rămân sau nu?

Un lucru era cert, energia mea pură fusese luată. Acum nu mai puteam fuziona, eram doar o marionetă a acelei

adunături de doctori. Dacă aveam de gând să scap de-acolo, trebuia să-mi recapăt energia cu orice preț. Înăuntrul meu se auzeau acum o mie de voci pe același ton și toate mă îndemnau la un singur act, acela al răbdării și al sacrificiului. Trebuia să am răbdare, să aștept să decurgă totul firesc până când aveam să reintru în posesia energiei mele. Am decis să rămân, în vreme ce în mintea mea sintetică se cocea deja un plan...

Pe retină mi se afișa numărătoarea inversă a bateriei reîncărcabile. Mai aveam 23 de ore și 45 de minute. Mi-am atașat din nou cablurile, simțind cum se închide circuitul curentului făurit de mâna umană și am strâns pleoapele, intrând într-o transă asemănătoare unei plutiri în eter.

Și ce crezi că am făcut? (N-am uitat de tine, după cum vezi. Încă stau și îți depăn povestea vieții mele, exact așa cum a fost. Nicio deviere, niciun detaliu omis, totul e la locul lui.)

Unul din cablurile atașate la corpul meu prostetic îmi permitea accesul la infranet, rețeaua virtuală de date a acelei clădiri, accesul la internet fiindu-mi totuși restricționat. M-am conectat la rețeaua spitalului și datele au început să curgă în cascadă. Analizam, stocam, mă debarasam de cele care nu-mi foloseau, dar tot nu dădeam peste ce doream eu, un plan al arhitecturii orașului și locația unde îmi fusese stocată energia.

Am analizat cele mai recente știri despre acea instituție, Spitalul Central, am dat peste istoria lui, dar secretele sale nu existau la suprafață. Trebuia, așadar, să mă infiltrez mai adânc în structura Spitalului, prin câștigarea simpatiei oamenilor.

În următoarele zile am învățat multe lucruri utile. Dr. Waldo m-a programat pentru activitatea de recepționeră. Știam totul – cine intra, cine ieșea, numărul zilnic al vizitato-

rilor, câți pacienți avea spitalul și mai ales cât de strictă era supravegherea în clădire. Am realizat, astfel, că serviciul de maximă securitate era singurul meu dușman.

Săptămânile s-au transformat în luni, personalul a ajuns să mă cunoască, a căpătat încredere în mine. Doctorii și asistenții mă simpatizau, am devenit cea mai populară marionetă a lor. Dețineam o abilitate unică, eram singurul android cu cea mai mare capacitate de memorare într-un creier standard, nimeni nu-și explica acest lucru, dar se foloseau de mine fără să-și mai pună întrebări. La scurt timp, ajunsesem să fiu mai mult decât o simplă recepționeră, devenisem și asistenta personală a doctorului Mast, și în felul acesta am primit acces la ceea ce doream să aflu. Părea că uitasem de unde provin, parcă existam acolo dintotdeauna, atât de bine îmi ieșise totul. Reușisem.

În săptămâna următoare urma să aibă loc o serie de conferințe pe teme medicale. Toate progresele științifice și tehnologice erau celebrate într-o expoziție interactivă. Doctorul dorea să-i fiu alături. Clipa pe care o așteptasem sosise. Nu trebuia decât să am acces la internet și să sparg codurile de securitate, iar Spitalul Central ar fi fost la mâna mea.

Doctorul, cu toate că mă simpatiza, îmi restricționase din nou accesul la orice dispozitiv și eram, practic, blocată. Oamenii nu au încredere nici între ei, darămite în ființe sintetice ca mine. Nu-i puteam face vreun rău. Dacă aș fi făcut vreun pas greșit s-ar fi zis cu mine, aș fi fost distrusă pe loc și n-ar mai fi existat cale de întoarcere. Așa că a trebuit să schimb planul. Însă doctorul a hotărât, în ultimul moment, să mă plaseze printre prototipurile din expoziție, să interacționez cu vizitatorii și să activez ca punct de informații.

M-am perindat o vreme printre oameni și, la un moment dat, m-am apropiat de geamul sălii. Privirea mi s-a oprit

asupra imaginii Orașului Alb, aflat dincolo de sticlă. M-am simțit din nou ca la început, mi-am adus aminte de seara în care fusesem atât de aproape de evadare. Dar gândul mi-a fost întrerupt de o mișcare fulgerătoare din înaltul cerului. Să fi fost oare el?

— Ah, aici erai!? Vino! Trebuie să-ți prezint niște invitați speciali, spuse doctorul.

L-am urmat către grupul de oameni care aștepta. Printre ei se găsea un android identic mie, parcă mă oglindeam pe suprafața de sticlă din nou, un fel de miraj.

— Trebuie să recunosc, domnule doctor, asemănarea e perfectă! răsună vocea bucuroasă a unui bărbat îmbrăcat într-un costum elegant, pesemne un mare afacerist.

— Acești androizi provin dintr-o serie extrem de limitată, făcută după un hibrid special. L-am cunoscut pe inventatorul lor înainte să moară, cu doi ani în urmă. Ne-a donat acest corp special conceput conform specificațiilor noastre.

Doctorul începu să povestească toată istoria; trecuseră, așadar, doi ani de la încarcerarea mea. Timpul poate fi atât de înșelător uneori!

Ne aflam în ultima noapte a expoziției și cum era deschisă non-stop, doctorul a hotărât să rămân acolo. După atâtea conferințe și seminarii, era deja obosit. Am fost de acord să stau, dar durata bateriilor mele reîncărcabile era aproape de limită. Trebuia să mă conectez imediat la alimentare. Doctorul mă conduse într-un compartiment alăturat, unde se puteau reîncărca exponatele. Spre surprinderea mea, afaceristul era acolo, înconjurat de suita lui de asistenți care atașau cabluri androidului identic mie.

— O las pe lângă dumneavoastră, spuse doctorul pe un ton jovial. Sunt sigur că au multe de povestit.

— Îi va face mare plăcere asistentei mele, doctore!

— Chiar vă invit mâine, după încheierea evenimentelor, să ne vizitați instituția, dacă aveți timp!

— Cu cea mai mare plăcere, răspunse celălalt.

Veni noaptea. În sala mare era liniște, doar câteva grupuri de oameni mai circulau, lejer, de la un exponat la altul, căscând și aruncând priviri plictisite către ceasurile de mână. Se instalase o atmosferă calmă. Dintr-odată, androidul din fața mea, care nu scosese niciun cuvânt până atunci, începu să-mi vorbească telepatic:

— Dacă ți-aș spune despre tine tot ce știu, ți-aș lua răsuflarea! Habar nu ai cât de mult îmi semeni!

— ...

— El te așteaptă și tu stai aici ca într-o cușcă. Nu-mi vine să cred! Ești patetică!

— Ce vrei să spui?

— Corbul! Te caută încontinuu!

— De unde știi?

— Eu am reușit să fuzionez, nu ca tine!

— Nu-i vina mea, am încercat, dar n-am avut norocul tău!

— Nu spune asta. Eu sunt o parte din el, m-am desprins pentru a te putea ajuta. El m-a rugat să mă sacrific în favoarea ta!

— Și cum poți tu să mă ajuți pe mine?

— Posed energie pură, mă pot infiltra unde tu nu poți. E timpul să luăm de la oameni ceea ce ei au luat de la noi!

— Dar cum?

— Simplu! Afaceristul.

— Vizita de mâine!

— Sincronizare perfectă!

Dacă mai ești aici, cititorule, și-mi urmărești povestea, atunci te sfătuiesc să ai mare grijă în continuare, căci s-ar putea să te șochez.

Ziua următoare a venit aidoma unui vis. Totul a mers conform planului. Marele afacerist a sosit, escortat de alaiul lui de asistenți, în rândurile cărora se găsea achiziția sa de mare preț, androidul. Eu îl însoțeam pe Doctor Waldo și, conform protocolului, făceam parte din comitetul de primire. Toți ochii erau ațintiți pe noi. Potrivit programului de vizită, figura pe listă și camera energiei pure.

Doctorul era un materialist înnăscut. Îl convinsese pe marele afacerist să investească în cercetarea energiei pure. Îi povestise despre micul lui secret la vernisajul expoziției, reușind astfel să-i capteze atenția. Măsurile de securitate erau mai mari acum, miza jocului se dublase. Garda de androizi care ne urma la tot pasul era acum cu noi, în camera energiei pure. În sfârșit, momentul mult așteptat sosise – exilul meu avea să se sfârșească.

Stăteam acolo, deasupra unei podele de sticlă, într-o cameră circulară în mijlocul căreia se afla un cilindru transparent, protejat cu un grilaj de oțel prin care se vedea cum energia pură circula printr-un arc. Din când în când, se mai produceau scântei, din pricină că energia pură era asemenea unui animal sălbatic ce nu putea fi îmblânzit, oricâte măsuri s-ar fi luat în acest sens. Cu toții stăteau jur-împrejurul cilindrului și admirau forța energiei. Afaceristul era pur și simplu extaziat, își făcuse planuri la fel de mari precum își făcuse doctorul Waldo speranțe.

— Va fi cea mai importantă descoperire! exclamă doctorul încântat.

— Cu siguranță, vom obține un profit considerabil atunci când vom exploata sursa de energie vie.

Clona mea stătea acum în spatele afaceristului, ca o umbră. Ochii i se măriseră și încetase să mai clipească. Acesta era semnalul. M-am așezat și eu, la rândul meu, în spatele

doctorului. În următoarea clipă, i-am apucat amândoi pe bărbați de gât, într-o strânsoare din care nu mai exista scăpare. Androizii gardieni își ațintiră imediat armele asupra noastră:

— Dați-le drumul! N-aveți pe unde să fugiți!

— Cum poți să-mi faci una ca asta?! răzbătură, gâjâite, cuvintele uluite ale doctorului. Te-am îngrijit...

Clona mea fu cea care-i răspunse:

— Am venit să luăm ce am pierdut! Viețile voastre în schimbul energiei! Doctore, ordonă-le gărzilor să tragă în geamul de protecție sau de nu, voi avea grijă să tragă direct în tine!

Cu un glas sugrumat, doctorul dădu ordinul. Mii de cioburi se răspândiră pe podeaua de sticlă, alarma porni imediat și în camera cilindrică, în care luminițele roșii licăreau de zor, năvăliră alte gărzi. Arcul prin care circula energia pură rămăsese acum fără protecție. Tot ce mai aveam de făcut era să fuzionez cu ea. L-am împins pe doctor spre arc, iar el, de frică, a urlat ca din gură de șarpe:

— Trageți! Ce mai așteptați? Trageți!

Și evenimentele s-au precipitat brusc. Ținându-l pe doctor ca pe un scut viu, în vreme ce clona mea făcea la fel cu afaceristul, i-am împins pe oameni spre gărzi. Și cum acestea nu puteau să tragă în ei, ne-au oferit astfel secundele necesare. Am sărit împreună cu clona spre arc. Trupurile ne-au explodat în aceeași clipă, împrăștiindu-se în mii de bucăți. Afaceristul leșină ca o cârpă, iar doctorul se prăbuși în genunchi, plângând de ciudă.

În clipa în care am fuzionat cu energia, s-a produs o lumină inimaginabil de albă și un fulger puternic a zguduit clădirea, la fel cum un cutremur uriaș zguduie lumea întreagă. Acum, energia noastră circula prin tot Spitalul Cen-

tral și arse întreaga rețea electrică. Mă simțeam tot mai puternică, iar cealaltă parte era în mine. Nimic nu mă mai putea opri, eram invincibilă!

M-am înălțat, prin clădire, spre ultimul etaj, spre terasa unde știam că există un paratrăsnet. Simțeam chemarea Corbului, îi auzeam ecourile strigătelor sale de aluminiu, eram gata!

Am ajuns în vârful clădirii. Afară ploua. Era perfect așa. Corbul zbura în cercuri mari, neliniștit. Cum m-a zărit, s-a îndreptat către paratrăsnet. L-a atins cu ghearele sale puternice și atunci s-a produs fuziunea.

Pasărea și-a lăsat trupul de aluminiu acolo, în vârful paratrăsnetului. Energia pură s-a desprins de el ca o piele de șarpe. Și după ce am fuzionat amândoi, aceasta s-a dezlănțuit ca un animal sălbatic.

O pasăre alcătuită numai din energie pură își întinse aripile și zbură sus, tot mai sus, până când se făcu nevăzută în razele soarelui de deasupra norilor care acopereau Oraşul Alb.

Factorul Elefant

de Cristian Lungu

Paul fu smuls din somn de țiuitul distinct al alarmelor, venind de undeva din afara cabinei. Se împinse din reflex în coate, gata să intre în acțiune, oricare ar fi fost cauza urgenței. Nu se aștepta, însă, să plutească cu tot cu pătură direct spre tavan.

Apucă, din fericire, să-și întindă mâinile și să amortizeze impactul, înjurând cu voce tare, deși nu se afla nimeni în preajmă care să-l poată auzi. Orice declanșase alarma, făcuse și gravitația direcțională să se oprească. Paul nu avea nevoie de o diplomă în inginerie să își dea seama că era de rău.

Se descotorosi greoi de pătură, apoi se împinse cu picioarele în tavan, ajungând astfel la întrerupător. Îl apăsă. Luminile rămaseră stinse, bineînțeles. Doar cea roșie, a alarmei care încă mai suna pe coridor, clipea interminent prin sticla ușii. Iar butonul ușii glisante era și el blocat.

Blestemă lipsa unei deschizători mecanice, apoi se opri să-și pună ordine în gânduri. Oricare ar fi fost problema, ea provenea din rețeaua electrică a astronavei, deci probabil că nici ventilația nu mai funcționa. Ar fi putut să încerce să spargă sticla, dar n-avea nicio garanție că de cealaltă parte mai era aer. Nu-i mai rămăsese decât o soluție, dacă voia să nu moară asfixiat, iar aceasta era în cabina de pilotaj.

— George!!! urlă din toți rărunchii, în încercarea inutilă de a acoperi țiuitul obsesiv al alarmei, bătând în același timp cu piciorul în ușă. Mișcă-ți fundul ăla gras încoace!

Nici nu apucă bine să termine, că sunetele stridente se opriră brusc, luminile se aprinseră, zumzăitul ventilației se întoarse, ușa se dădu de-o parte, silențioasă, dispărând în perete, iar Paul căzu brusc în fund, la repornirea gravitației direcționale. După nici zece secunde, dădu buzna în cabină, înjurând ca la ușa cortului. George, pilotul de schimb al navei, îl privi uimit.

— Hei, mai încet, amice!

— Mai încet?! Toate alarmele de pe nava asta au urlat continuu și tu îmi zici să o las mai încet? Ce Dumnezeu s-a întâmplat?

Involuntar, ochii lui Paul se îndreptară spre puzderia de stele ce se lăsa privită prin hublou, împreună cu norii de gaz, albaştri, ai unei nebuloase.

— S-a oprit reactorul și, odată cu el, toate sistemele, îi răspunse George pe un ton nevinovat. Am reușit să-l repornesc până ai ajuns tu aici.

— Ai avut timp destul să îl repornești *cât am stat eu cu ușa blocată*, zise Paul tăios. Nu s-a defectat nimic?

— De funcționat, pare să funcționeze totul perfect, numai că senzorii s-au resetat. N-am habar de ce și am pierdut poziția exactă a navei.

Paul rămase pe gânduri o clipă, apoi realiză tulburat: în timpul unui salt la viteză superluminică (metoda standard de traversare a Galaxiei în secolul XXIII), stelele nu puteau fi văzute din interiorul navei, ci cel mult percepute aparent de către ochiul uman, ca un fel de vrajbă ilogică între culori. Și totuși, chiar în fața lui se vedea Elipsa Galactică, în toată splendoara ei. Astronava ieşise din salt şi se oprise. Iar in-

dividul ăsta afirma că totul funcționa perfect. Trase o înjurătură lungă și incoerentă.

— George... motorul superluminic... de ce e oprit?

— Ți-am mai zis o dată. Am rămas fără energie aproape două minute. Drăcia aia de motor superluminic pe ce crezi că funcționează, pe cărbuni? Normal că s-a oprit și el.

— Ai vreo idee cât de periculos este pentru chestia aia să se oprească necontrolat? Suntem incredibil de norocoși că încă trăim!

George ridică mâna, o studie cu privirea unui doctor care își examinează pacientul, apoi o ciupi ușor:

— Nu știu de tine, Paul, da' eu cred că încă-s viu!

— La naiba cu ironia, George, acum nu e momentul! Zi, ce scrie în înregistrarea computerului de bord, când s-a oprit reactorul și de ce?

— Acum mă uit, spuse pilotul de schimb, urmărind ecranul holografic din fața sa și interschimbând mai multe pagini pline de fișiere, cu ajutorul degetului pe care îl flutura lejer prin aer.

Fața lui se crispă dintr-odată.

— Ce naiba!... Computerul s-a resetat complet, s-au dus toate datele!

— Credeam că poate fi alimentat direct de la generatorul auxiliar. Toată treaba asta nu are niciun sens! zise Paul, la fel de uimit ca și colegul său.

— Ziceai că s-a blocat și mecanismul ușii?

— Nu numai! N-a funcționat nici lumina și nici ventilația, nu mai vorbesc de gravitația direcțională. Toate conectate la generatorul auxiliar... E clar, s-a oprit și el în același timp cu reactorul.

— Și n-avem cum să știm de ce, fiindcă toate sistemele electronice au luat-o de la zero.

— În fine, să-i lăsăm pe cei de la docuri să își bată capul cu chestiile astea, după ce ajungem la stație, hotărî Paul, pragmatic. Dă-i drumul motorului ăla blestemat, suntem deja în întârziere.

— De parcă nu ți-aș fi zis că am pierdut poziția exactă a navei. Am setat computerul să facă analiza spectroscopică a stelelor din jur și să ne calculeze un salt precis.

— Și cam cât ar trebui să dureze treaba asta?

— Nu știu. Poate cinci minute, poate două ore... poate câteva săptămâni, zise George indiferent.

— Perfect! Și să înțeleg că trebuie să stăm cu mâinile-n sân până ce mașinăria asta tâmpită își dă seama în care colț pustiu al galaxiei suntem?

— Vai, Paul, dar în niciun caz n-avem cum să fim într-un colț al galaxiei! replică George dezaprobator. Nu cred că am deviat prea mult de la traseu. Eram pe drum cam de cinci ore când s-a oprit reactorul, probabil că suntem destul de aproape de spațiul populat. Aș zice ceva de genul... ăăă, zece parseci?

— De unde dracu' știi chestiile astea pe de rost? întrebă Paul uimit.

George ridică din umeri, își întinse mâna către hubloul principal, mare și curbat, al cabinei de pilotaj.

— Vezi steaua aia? spuse el, arătând un petec albăstrui, părând a fi cel mai luminos din câmpul lor vizual. Apasă apoi un buton de pe consolă, făcând un overlay digital, pentru ca imaginea să apară pe sticla hubloului.

— Computerul tocmai îi face analiza spectroscopică... uite aici, tip B6, gigantă albastră, nouă sute patruzeci luminozități solare... *Electra!*

— Ce naiba bolboroseşti acolo? Nu e *Evrika*?

George nu păru să audă observația lui Paul. Ochii îi erau fixați pe stelele strălucitoare albastre; *șapte la număr.* Bineîn-

țeles, gruparea de stele nu arăta nici măcar asemănătoare din punctul în care se afla cargoul *Demodecus*, comparativ cu cele şapte steluțe pe care mii de generații de pământeni le priviseră cu admirație, dar odată ce computerul o identificase pe cea mai apropiată dintre ele, George le recunoscu instantaneu şi pe celelalte. *Sterope, Merope, Electra, Maia, Taygeta* şi *Caelano*, cele şapte surori ale mitologiei greceşti. „Pleiadele!" îi urlă creierul.

Paul nu mai rezistă, îl apucă pe pilot de umăr şi începu să îl scuture:

— Măi omule, te simți bine?!

George tresări ca trezit din somn:

— Ah... da, spuse agitat, apoi continuă, pe un ton mai sigur. Cred că am o idee unde suntem, iar computerul ar trebui să ne poată spune cu precizie în câteva minute!

Paul dădu afară tot aerul pe care îl avea în plămâni. Amin! Se aşeză pe scaunul din cabină. Nu mai avea de gând să doarmă, în cel mult trei ore ajungeau la destinație, la Stația Cartagina. Se făcu comod, privind stelele prin hublou. Fără să-şi dea seama, începu să le numere, apoi realiză că ar fi putut găsi cu uşurință douăzeci doar în spațiul pe care l-ar fi acoperit dacă şi-ar fi lipit unghia de sticlă. Probabil că doar în câmpul lui vizual erau vreo sută de milioane. Galaxia, pe de-a-ntregul ei, cuprindea sute de miliarde. Câte şanse pentru viață să se nască şi să prospere! Şi totuşi, omenirea nu găsise încă nicio altă specie în afară de ea însăşi. Descoperise şi colonizase mai bine de două duzini de planete, cu condiții aproape ideale pentru naşterea vieții, dar ea lipsea până la cel mai simplu microb. Îşi aminti un citat învățat la liceu, deşi habar n-avea cui îi aparținea: „Există două posibilități: fie suntem singuri în Univers, fie nu. Ambele sunt la fel de înfricoşătoare."

— Paul, cred că vrei să vezi asta..., spuse George, pe un ton uşor tensionat.

— Ce s-a întâmplat? oftă Paul, ridicându-se de pe scaun, să poată vedea mai bine ce-i arăta colegul său.

Ceva din adâncul stomacului îi dădu o senzaţie ciudată de greaţă.

— Computerul a pierdut datele spectroscopice ale stelei chiar în mijlocul analizei. M-am uitat la înregistrări, să văd care a fost cauza şi uite ce-am găsit.

Redarea dură cinci secunde. Era centrată pe una dintre gigantele albastre, mai strălucitoare. Ceea ce perturbase analiza nu apărea decât în patru cadre, pe care George le rulă încet, de mai multe ori. O mică bulă trecu direct prin faţa stelei, distorsionându-i lumina într-o supă difuză de culori.

Greaţa lui Paul se accentuă.

— Am văzut ce cred eu că am văzut? întrebă el încet.

— O astronavă în zbor superluminic a trecut fix pe lângă noi, explică George laconic, şi dacă crezi că şansele ca aşa ceva să se întâmple nu sunt destul de astronomice, am făcut o aproximaţie a vitezei şi distanţei la care putea trece. După cum ştii, bulele superluminice sunt în mod normal de cel mult două ori mărimea navei care le produce, aproape mereu mai puţin de doi kilometri. Dacă ar fi să luăm porţiunea de cer pe care a acoperit-o...

— Lasă-mă cu matematica acum, zise Paul, pierzându-şi răbdarea. Care-i distanţa?

— Cam cincizeci de mii de kilometri.

— *Cât??!*

Senzaţia ciudată din stomacul pilotului deveni şi mai intensă. Cincizeci de mii de kilometri era mai puţin de un vârf de unghie, la scară interstelară.

— Şi viteza? întrebă el, anticipând deja răspunsul.

— Sub cea a luminii, de departe chiar...

— Viteza pe care o astronavă nu o atinge într-un salt interstelar decât la frânare... îl completă Paul. Nu ştiu ce se întâmplă aici, dar sigur nu e o coincidenţă. Cât trebuie să mai stăm aici, până vom putea s-o ştergem?

— Puţin, zise George privind datele spectroscopice. În două minute ar trebui să putem face un salt precis...

Alarma de bord îl întrerupse în mijlocul frazei:

— Alertă de proximitate! Alertă de proximitate! se auzi vocea sintetică, în timp ce întregul hublou al cargoului fu acoperit de ceva enorm. George rămase cu ochii fixaţi pe distanţa afişată de computer, nefiind în stare să mişte un deget: o sută de metri.

Paul ridică mâna dreaptă, dar îi tremura atât de tare, încât fu nevoit să şi-o ţină cu cea stângă. Regretă imediat decizia. Ceea ce se afla în faţa lui nu era un asteroid şi în niciun caz o navă... Oricum, cel puţin nu una umană.

Cuvintele celor doi piloţi răsunară la unison:

— Să fiu al naibii!

Apoi, umbra uriaşă îi acoperi şi George realiză că dacă s-ar fi găsit în partea umbrită a lui Jupiter, probabil că nici măcar gigantul gazos nu i s-ar fi părut atât de mare. O astronavă de dimensiuni planetare, iată ceva la care merita să reflecteze. Dacă mai exista timp pentru aşa ceva. Alarmele de gravitaţie superdensă urlau din toate puterile, iar miezul reactiv îşi ceda ultimele rămăşiţe de putere pentru a contracara valul strivitor care galopa nevăzut, imposibil de oprit, ca şi ceaţa gravitronică de la începuturile universului. Oare cum vor fi arătat giganţii care populau o astfel de astronavă? Merita oare să mori ca să afli asta? Ce ar fi avut de învăţat furnicile de la elefantul care le strivea mușuroiul, fără ca măcar să realizeze că ele existau acolo, sub talpa lui?...

Revenirea

de Cornel Bălan

Mi-am recăpătat gradat simțurile. Întâi și întâi, am înregistrat zumzetul mașinăriilor care mă ținuseră în viață în tot răstimpul ăsta. Dar cât timp, mai exact, habar n-aveam. Era prima întrebare pe care voiam să o pun tipului care stătea așezat pe scaun și aștepta să îmi revin. Doar că, deocamdată, nu-mi puteam mișca nici măcar degetele, darămite mandibula, buzele sau limba. Să-mi mișc pupilele cerea un efort fantastic, iar să focalizez pe chipul celui așezat era chiar imposibil. Probabil că era o rudă de-a mea, dar și asta era greu de știut. Depindea de cât stătusem în criogenizare. Una e să te întrebi cum ți se vor descurca nepoții după ce vei muri și alta e să-ți dai cu presupusul dacă mai există vreo rudă îndepărtată la trei sute de ani după ce s-au pornit procedurile de conservare a epavei biologice în prag de colaps care s-a numit trupul tău...

În privința vârstei, naiba să mă ia dacă am vreo idee. Dar eram pe patul de moarte, deci mai probabil este că sunt în vârstă, decât tânăr. Apoi, cineva din familia mea a decis să mă înscrie în programul medical pilot „de așteptare", din moment ce situația materială făcea din mine unul din privilegiații care își puteau permite acest lucru.

Atâtea specii de animale pe cale de dispariție fuseseră conservate în felul ăsta, în ideea că știința va avansa îndea-

juns să le mai ofere o ultimă șansă. Peste cincizeci de ani sau peste cinci sute, nu conta, atâta timp cât exista o șansă infimă, oamenii de știință se amăgeau spunându-și că nu e totul pierdut pentru urșii polari, foci ori pentru condorul californian. Pe când, în cazul meu, nu era o amăgire. Nu trebuia resuscitată o întreagă specie, ci doar eu, Casey Aron Smith, creatorul sistemului de operare CAS, cel instalat pe 90% din computerele cuantice – după datele momentului când avusese loc criogenizarea. Sunt sigur că dacă procedura ar fi fost accesibilă cu o sută de ani înainte să am eu tumoarea la creier, Steve Jobs ar fi intrat și el „în așteptare", pentru ca medicina viitorului să-i furnizeze un pancreas nou-nouț. Pancreas, ficat, rinichi, toate aceste organe deveniseră banal de reprodus printr-o simplă apăsare a butonului **start** al imprimantei biologice.

Acum îmi amintesc ultimele cuvinte de încurajare ale echipei care s-a ocupat de criogenizarea mea.

„Șansele sunt în favoarea ta, Casey. Fii optimist. Într-o bună zi, medicina va putea imprima celulă cu celulă porțiunea afectată din lobul stâng al creierului tău și atunci vei fi ca nou. Cu excepția tumorii, tot organismul tău are o speranță de viață de minimum treizeci de ani."

Treizeci de ani înseamnă o groază de timp, atunci când mai ai doar două luni de trăit.

Aparatele zumzăiau din ce în ce mai plăcut, fiindcă îmi dispăruse durerea de cap.

În sfârșit, cu un efort supraomenesc, mi-am putut ridica mâna. Pielea avea o culoare normală, nu ai fi zis că fusesem înghețat. Mi-am pus-o pe piept și dedesubt am simțit inima pulsând veselă.

„Să te ia dracu', Casey Smith, bășinos bătrân, că tare norocos mai ești!" – mi-am zis încântat.

Nu știu cât urma să dureze toată reabilitarea, după ce îmi terminau de făcut toate injecțiile, nu știam cu câte alifii trebuia să mă mai frecționeze și ce siropuri întăritoare trebuia să mai dau peste cap, dar în maximum o săptămână voiam să fiu sub o umbrelă, pe plaja Palm Leaf din Miami și să mă zgâiesc la toate gagicuțele alea tinere, cu șnur băgat în fund, care țipă, vezi Doamne, că e apa rece, când de fapt vor să fie privite de unul ca mine, cineva cu un cont burdușit de fonduri. Dacă nu cumva în timpul cât stătusem la naftalină nu se renunțase și la ața aia nenorocită. Nu m-ar mira ca pipițele să umble acum complet dezbrăcate, și sincer să fiu, atâta timp cât au ceva frumos de arătat, nu văd care e problema.

— Vă salut, domnule Smith, spuse subțire forma de pe scaun.

Din ce distingeam, era un bărbat într-un halat foarte alb din care ieșea un gât tare subțire, dând o explicație vocii lui pițigăiate.

— Bună ziua, doctore!

— Mă numesc Aron Duke, dar nu sunt doctor.

— Ah. Atunci trebuie să fii vreun stră-strănepot de-al meu.

— Nu, nu suntem rude. Nici măcar prin alianță. Îmi pare rău să vă anunț că în perioada cât ați stat conservat, un virus a distrus rasa albă aproape în totalitate.

— E o glumă? Vrei să spui că mai sunt doar câțiva albi în afară de mine!?

— Da. Mai bine zis, cei câțiva care mai există sunt așa cum erați dumneavoastră până ieri. Intrați la criogenizare dinainte să lovească virusul.

Informația mi s-a părut teribil de șocantă.

— Cum naiba să nu mai existe albi? Albii sunt rasa cea mai răspândită!

— Dragă domnule Smith, e ca și cum ați spune că dacă în America Latină toată populația, în secolul XVI, era formată din azteci și amerindieni, asta ar interzice în vreun fel mersul istoriei, adică dispariția lor totală până în secolul XXIII.

— Dumnezeule! Dar asta e îngrozitor!

— Într-un fel, da, se poate spune că a fost îngrozitor. Dar ne-am obișnuit.

— Cum poți să spui așa ceva!? Cum să te obișnuiești? Asta e... cum să zic? E rasist!

— Dar au trecut cinci secole de când virusul a șters populația albă de pe fața Pământului. E greu să suferi pentru ceva despre care înveți din cărțile de istorie.

— Cinci secole?! Păi în ce dracului an suntem?

— 3120!

Nici nu mai puteam vorbi. Mileniul trei! Suna ca un film SF. Dar un SF fără actori albi sau, mai bine zis, cu un singur actor alb, bătrân și neputincios, lungit pe un pat de spital: eu.

— O mie de ani. Dar repede au mai trecut.

Simțeam nevoia să beau ceva tonifiant, un cocktail cu vitamine, bun la gust, de preferat acrișor.

— Poți să chemi o asistentă, te rog?

— Din păcate, nu.

— Nu?

— Pot să chem un asistent, asta da. Dar o asistentă, asta mi-e teamă că e imposibil.

— De ce?

— S-ar putea ca ceea ce vă voi spune în continuare să găsiți că este chiar și mai șocant decât ceea ce v-am zis până acum.

Tipul mi-era din ce în ce mai antipatic, așa cum ți-e antipatic un colector de taxe sau un cioclu. Datorită meseriei pe

care o au, știi că sunt purtători de vești proaste. N-am mai zis nimic, i-am făcut doar semn din cap să continue.

— Poluarea a produs mari probleme de fertilitate, pe la mijlocul mileniului doi. Fecundările au început să aibă loc doar *in vitro*, la început cu rezultate satisfăcătoare, dar după încă două secole, fecundarea ovulului a devenit o provocare crescândă pentru medicină. Chiar și în condiții ideale. Apoi, pe măsură ce populația a scăzut și s-au căutat soluții, a luat amploare reproducerea prin clonare. Doar că, din motive încă neelucidate, femeile clonate aveau probleme de sănătate. Mari. Doar femeile. Și de toate rasele. Bărbații, nu. În timp, pur și simplu, ele au dispărut. Vestea bună e că s-a ajuns la o societate stabilă, natura a renăscut, am scăpat de poluare, iar în ultimele decenii s-a înregistrat o revenire spectaculoasă a insectelor, acum există până și fluturi, albine și furnici.

— Fluturi, albine, furnici... dar nu femei! Și asta spui că e o veste bună?! Adică, dacă bărbații se duc la plajă, cu asta își clătesc ochii, cu furnici?

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Lasă, lasă. Cheamă, te rog, o asistentă. Trebuie neapărat să beau ceva, mă simt de parcă am înghițit o găleată cu nisip.

— O asistentă nu se poate...

— Da, am înțeles. Un robot, o clonă, la dracu', orice. Orice care poate să țină un pahar în mână și să mi-l aducă până aici.

A ieșit chiar el din cameră și s-a întors cu un pahar conținând un lichid gălbui, cu gust necunoscut.

— Deci tu ești o clonă?

— Da, toți oamenii în viață de pe Terra sunt clone.

— Eu nu sunt!

— Așa e. Sunteți o excepție.

— Cum stau cu banii? Investițiile mi-au adus în continuare profituri frumoase?

— Din păcate, nu. Vă dați seama... o mie de ani e o perioadă foarte lungă de timp. Nu v-a mai rămas nimic, ba chiar a trebuit să plătesc eu pentru o parte a procedurilor de săptămâna asta.

Am înghițit gălușca. Regretam acum că vorbisem cu el pe tonul de dinainte. În fond, era un tip de treabă care nu mă cunoștea, nu-mi era rudă și cu toate astea își pierdea timpul să mă informeze, să-mi aducă ceva de băut, ba chiar să-mi mai și plătească din costurile medicale. Iar eu, ca un necioplit, mă răstisem la el de parcă ar fi fost vina lui că nu mai existau asistente. Și, de fapt, niciun fel de femei. O lume complet lipsită de femei!

— Mulțumesc, apreciez că te-ai ocupat de mine. Apropo, că îmi venea să îți mulțumesc că te-ai ocupat de un biet bătrân... știi cumva ce vârstă am?

— Șaizeci și doi.

Am, deci, șaizeci și doi de ani. Sunt destul de bătrân să mă acomodez la o lume complet lipsită de femei. Vreau să spun, dacă aș fi avut treizeci și doi, m-aș fi sinucis.

— Și deci, în sfârșit, s-a găsit o metodă să mi se repare tumoarea de pe creier?

— Din păcate, nu.

— Nu?! Atunci de ce m-ați trezit?!

— Pentru că restul corpului dumneavoastră e într-o stare perfectă, dar al meu nu e. Am nevoie de o gazdă în care să mi se transplanteze creierul. Nici nu trebuia să fiți trezit, să fiți conștient de ce se petrece. S-a întâmplat dintr-o eroare. Dar nu vă impacientați, băutura pe care v-am dat-o vă va adormi imediat la loc. Și... apropos, sper că ne vom simți bine împreună.

Un elicopter îndrăgostit

de Sergiu Someșan

Am fost primul prototip din noua serie de elicoptere autonome de salvare și poate de-asta am ieșit așa, mai... ciudat, ca să nu folosesc un cuvânt mai dur. Bănuiesc că nu numai cu elicopterele se întâmplă așa ceva, ci aproape cu orice, atunci când se fabrică ceva aparte.

Am fost dotat cu de toate, în așa fel încât să iau ochii comisiei de omologare și să se semneze fără probleme contractul cu statul. Creierul meu era grozav, spunea Tom, tehnicianul care mi l-a montat și care insista să-l numească așa, deși ceilalți spuneau despre el că este o banală IA.

— E un creier în toată regula, tipule, îmi spunea el, pentru că, în timp ce îl regla, lăsase microfonul deschis și vorbea mereu cu mine.

De la el am aflat o groază de lucruri. De unde, altfel, să fi știut eu atâtea despre viața de zi cu zi, despre politică, despre manevrele care se făceau în culise. Eram o simplă *tabula rasa* – o tablă nescrisă și, fără el, așa aș fi și rămas. În vreme ce mă testa, însă, îmi explica mereu câte ceva, minunându-se de specificațiile mele.

— O să-i dai pe spate pe boșii din comisie, tipule, fiindcă în viața mea n-am văzut unul mai grozav ca tine! Și nu mă refer doar la creier, ci și la anexele pe care, drept să-ți spun, chiar ți le invidiez.

Pe lângă altele, aveam și niște aripi scurte, retractabile, pe care nu le foloseam decât atunci când era nevoie de o viteză mai mare.

Din câte spunea, dacă aveam să trec testele cu bine, urma să fie construită o întreagă flotilă de elicoptere de intervenții. Din acelea multiple, după cum spunea el, deși principalul scop era să fim elicoptere medicale autonome, care nu mai aveau nevoie la bord de pilot și de medici. Fusesem învățat să fac de toate și la fel urma să fie învățate și restul elicopterelor, deși se părea că aveau să aibă unele limitări, în comparație cu mine.

În timpul reglajelor, care s-au întins pe mai multe săptămâni, fiindcă inginerii proiectanți nu erau deloc mulțumiți și mereu se mai făcea câte o îmbunătățire, Tom, care petrecea cel mai mult timp cu mine, asculta aproape tot timpul aceeași melodie. Una singură. Și uneori, când îi cădea câte o cască din ureche, o auzeam și eu.

O interpreta o cântăreață pe nume Eva Sweet și, din câte spunea Tom, avea cea mai melodioasă voce din lume. Și pe deasupra mai era și frumoasă. După ce m-au cuplat la sistemul wi-fi al atelierului unde se lucra la mine, am putut afla o mulțime de lucruri adiacente. Despre Eva am aflat că a fost prima femeie de pe Pământ, iar sweet știam că înseamnă dulce, deci ceva bun. Nu știam cum e gustul dulce, fiindcă senzorii de gust îmi lipseau; în rest, aveam de toate, dar dacă toată lumea zicea că dulce este bun, era clar că așa trebuia să fie. Am accesat și câteva clipuri pe YouTube cu ea și am notat în mintea mea artificială că așa arată o fată superbă.

Uneori m-am trezit că fredonam și eu cântecele ei, că altfel nu știu cum să spun; pur și simplu, prin circuitele mele neuronale alergau melodiile ei. Când i-am spus asta lui Tom, a început să râdă:

— O să te îndrăgostești și tu de ea, că doar n-o să fiu eu singurul de-aici care s-o iubească la nebunie!

Tot de pe internet am aflat și ce înseamnă a iubi: a simți o mare afecțiune pentru o persoană de sex opus. Cu ocazia asta, am realizat că eu sunt de sex masculin, din moment ce m-am îndrăgostit de o fată. Acolo nu spunea însă că ar trebui să fie vorba doar de o fată și un băiat, ci de suflete-pereche; și Tom îmi spusese de atâtea ori că sunt sensibil și că am un suflet fără pereche. Ei, poate că-mi găsisem sufletul-pereche, iar acesta era chiar Eva Sweet, chiar dacă ea nu știa încă nimic despre asta.

Și-uite așa, aflând azi una, mâine alta, perioada de teste s-a apropiat de final și a sosit ziua în care a trebuit să apar în fața comisiei de omologare. Văzându-i pe toți tehnicienii atât de înfricoșați, parcă m-au apucat și pe mine emoțiile.

— Tu n-ar trebui să ai vreo grijă, tipule! Ești perfect din toate punctele de vedere, mai ales din cel al aerodinamicii. Tu simți aerul, mai mult decât atât, am impresia că tu simți fiecare moleculă de aer și o folosești pentru a deveni mai maleabil, mai grozav. Ești fiul vântului, mi-a zis și unul dintre șefi a auzit cum mi-a spus și așa mi-a rămas numele: „Son of the Wind".

Membrii comisiei de omologare păreau niște copii mari și răzgâiați, fiindcă indiferent ce făceam, nu părea să-i încânte la fel de mult ca alte jucării pe care le avuseseră cândva în mâinile lor. Până la urmă, o probă infantilă, propusă în disperare de cauză de Tom, a fost cea care i-a dat pe spate.

Astfel, la propunerea lui Tom, unul dintre generalii din comisie a avut curaj să stea pe un scaun, în mijlocul sălii unde avea loc proba, iar eu, mișcându-mă cu grație în jurul lui, i-am adus, folosindu-mă de unul dintre cele două brațe mobile, o țigară de foi, căreia i-am tăiat vârful la doi centi-

metri, așa cum a dorit el, apoi, după ce i-am înmânat-o, i-am aprins-o cu grijă.

— Mulțumesc, Son of the Wind, mi-a spus el.

Era un militar corect și știa să aprecieze un lucru bine făcut. Apoi a venit surpriza: pentru că aveam difuzoarele activate, i-am răspuns cu de la mine putere:

— Cu plăcere, domnule! Onoarea a fost de partea mea!

Nu mă învățase nimeni să zic asta, dar așa mi s-a părut potrivit să spun. Văzusem o mulțime de clipuri pe YouTube și era imposibil să nu se prindă ceva șmecherie și de mine.

Se pare că a fost exact ce trebuia, pentru că generalul s-a ridicat în picioare, a salutat, apoi a dat mâna cu mine. De fapt, cu brațul meu mobil, care avea forma unei mâini umane și era îmbrăcat într-o mănușă. Toate astea, în timp ce eu pluteam, nemișcat și aproape neauzit, la un metru și jumătate de sol.

În jurul nostru nu era niciun curent de aer, fiindcă aveam dispozitive care anihilau curenții până îi aducea la un nivel abia sesizabil.

Nu mai spun că ceilalți membri ai comisiei s-au ridicat în picioare și au aplaudat îndelung momentul.

La naiba, eram doar un creier artificial, sau o IA, după cum spuneau alții, dar chiar m-am simțit mândru și un pic special în momentul ăla.

După validarea prototipului de către comisie, totul a mers ca pe roate. Liniile de producție existau deja, pentru că toți se așteptau ca proiectul să fie aprobat fără probleme, astfel că, în scurt timp, a apărut o întreagă flotilă autonomă de elicoptere pentru intervenție. A durat ceva până au devenit operaționale, dar după ce ne-am luat serviciul în primire, n-au mai existat accidente și nici măcar incidente pe care să nu le rezolvăm operativ, fără să mai fie nevoie de in-

tervenție umană. De multe ori, când ajungeam cu persoanele accidentate la spital, ele erau deja rezolvate și din punct de vedere medical, fiindcă încetul cu încetul am fost dotate cu tot ce era nevoie, chiar și pentru operații de complexitate medie.

Cel mai greu ne-a fost cu rudele, care voiau cu orice preț să își însoțească suferinzii, fiindcă nu concepeau să își lase bolnavii sau accidentații pe seama unor mașinării. Dar asta doar la început, pentru că, pe măsură ce s-au obișnuit cu noi, au solicitat în mod expres să vină un elicopter autonom de salvare.

Când mai ajungeam în hangarul de mentenanță, cam o dată pe lună, îl întâlneam pe Tom, care, deși nu își mai vedea capul de treabă cu noile elicoptere pe care trebuia să le echipeze, tot își făcea timp să stea de vorbă cu mine.

— Tipule, tu știi că ești grozav! îmi spunea el. Și o să rămâi în continuare la fel, pentru că noilor elicoptere le instalez numai echipamentele obișnuite și la standarde tot mai scăzute. Nu atât cât să pună în pericol intervențiile, dar... nu știu cum să-ți spun, însă devin prea... monotone. Tot mai artificiale și mai puțin inteligente.

— Am avut noroc cu tine, Tom, pentru că m-ai dădăcit și m-ai învățat de toate la început. Ai fost un guru excelent, care mi-a predat lucrurile mărunte ale vieții. M-ai învățat cum să... simt lumea, nu numai să o interpretez prin stimulii externi.

— Ei, lasă, că și tu ai fost un elev silitor, îmi spunea el modest, dar simțeam că îi face plăcere ceea ce îi mărturiseam.

Într-un fel, mă minunam că un om atât de instruit ca Tom se putea simți mulțumit și mândru atunci când era lăudat de un ghem de procesoare și memorii, așa cum ne numeau cei care nu ne puteau suporta.

Într-una din zilele în care eram ceva mai liber și discutam cu Tom, l-am sfătuit, dacă poate, să cumpere cât mai multe acțiuni la Aerodynamics, firma care fabrica elicopterele pentru intervenții.

— Nu prea stau bine cu banii, tipule, și oricum, cred că au urcat destul și s-au cam limitat acum.

Am învățat cum să scutur din trenul de aterizare ca să îmi exprim nerăbdarea și am început să trepidez până când am arătat ca un copil care bate din picioare ca să obțină ceea ce vrea.

— Bine, bine, cedez! a exclamat Tom. O să împrumut ceva bani de pe la prieteni și sper să nu-i pierd, că nu știu ce-ți fac!

— O să mă pupi pe torpedo, tipule! i-am răspuns în glumă, cu referire la o întâmplare numai de noi ştiută.

Odată, în timpul testelor, el se aplecase peste bord, iar eu efectuasem o mișcare cam brusc și-l făcusem să se dea ușor cu gura de plasticul pe care el îl denumea torpedo. Mă aflam în faza în care tocmai aflasem de glume și le interpretam, evident, în felul meu, care nu prea era agreat de Tom. În cele din urmă, mă maturizasem și mă liniștisem, dar expresia amuzantă rămăsese.

Revenind la un ton mai serios, l-am sfătuit să facă rost de cât mai mulți bani și să cumpere acțiuni, fiindcă în zilele următoare avea să aibă o surpriză extrem de plăcută. Deși nu părea convins, în cele din urmă a promis că așa va face și a doua zi mi-a spus că a cumpărat patru mii de acțiuni cu nouă dolari bucata, dar m-a amenințat că îmi desface toate șuruburile dacă îl bag în bucluc.

Cum eram deja un fel de vedetă, am început să observ că elicopterele de presă se țineau mai mult după mine decât după celelalte elicoptere de intervenție. Între noi, elicopte-

rele, nu exista niciun fel de ierarhie, dar am remarcat că, deși misiunile se preluau una după alta, în ordinea în care soseau, uneori se sărea rândul și mi se făcea mie loc să intervin. N-am înțeles de ce, la început, ba chiar am crezut că schimbarea asta a ierarhiei se produce de la un dispecerat uman, până am aflat că elicopterul trimis își declina competența și solicita să fiu trimis eu, dacă situația de la fața locului era prea dificilă. Ori în cazul unor linii de înaltă tensiune, ori când era vorba despre niște prăpăstii adânci, cu pereți abrupți și apropiați, ori în alte situații concrete și cu înalt grad de periculozitate. Și deși în principiu toate aveam cam aceeași îndemânare, cel puțin teoretic, eu mă descurcam mai ușor datorită faptului că avusesem parte de antrenamente complete și lungi, așa că, preluând cazurile mai dificile, era normal să atrag presa.

Pentru mine nu era nicio problemă, mai ales că, la cei 600 de kilometri pe oră pe care îi puteam atinge, ajungeam destul de repede oriunde era nevoie, fără să dau prea mult peste cap ordinea intervențiilor.

Fiindcă aveam foarte multă memorie, iar procesoarele îmi ofereau suficientă putere de calcul, urmăream mereu concertele Evei Sweet, care avea un succes nebun și era solicitată peste tot, prin toată țara.

La un moment dat, tocmai mă întorsesem de la o intervenție și mi se făcuse plinul, când s-a primit o solicitare la concertul Evei, care se ținea undeva în apropiere. Colegului ei de scenă, Victor Martin, i se făcuse rău şi leşinase. Un alt elicopter își anunțase intervenția, dar l-am anulat spunând că e prea dificilă, din cauza unor condiții speciale și a unei scene fragile, care risca să se prăbușească dacă nu era abordată atent. Solicitarea era destul de neclară, dar eu deja pornisem motoarele. Concertul avea loc la mai puțin de 60 de

kilometri depărtare, într-un orășel apropiat și mi-am luat zborul înainte să apuce cineva să mai zică ceva.

Inteligențele artificiale nu pot minți, dar bănuiesc că Son of the Wind, într-un caz extrem, putea să o facă. Ba, mai mult, tocmai o făcusem și mă gândeam – dacă procesul din creierul meu se putea numi gândire! –, oare ce mă apucase? Mă prefăceam că nu știu răspunsul, deși era la îndemâna oricui ar fi vrut cu adevărat să îl caute: voiam neapărat să o întâlnesc pe Eva Sweet!

Pe drum, am trecut pe deasupra unui câmp cu flori și am coborât cât de mult am putut și, cu unul dintre brațele mele extensibile, am cules, în zbor razant, un buchet de flori de câmp.

Revăzând câteva filmulețe scurte cu fazele în care băieții se pregătesc pentru prima lor întâlnire, am observat că își aranjează cu un gest nonșalant freza, dar cum eu nu aveam așa ceva, pe masa de operații pe care o aveam în interior am aranjat, cu multă atenție, cu extensiile mele mobile de mare precizie, un superb buchet de flori. Ceva cu totul deosebit, fiindcă, deși lăsasem oarecum intactă prospețimea și frumusețea lor nativă, folosindu-mă de puterea de calcul și de precizia instrumentelor, scrisesem, în 3D, cu ajutorul tulpinii și inflorescenței florilor, „Te iubesc, Eva!". Inscripția nu se putea vedea decât dintr-o anumită poziție, dar eram sigur c-o să prind momentul și-o să-i arăt cum putea citi mesajul pe care i-l dedicasem.

Când, în cele din urmă, am ajuns la stadionul unde avea loc concertul, am văzut imediat că publicul îmi făcuse deja loc lângă scenă, să aterizez în siguranță, dar n-aveam de gând să fac așa ceva. Voiam să mă dau mare, ceva în genul în care se dau mari cocoșii pe lângă puicuțele lor. (Oare am zis bine?)

Am plutit ușor, cu motoarele la minimum, spre tipul întins pe scenă, și am scos o targă mobilă până lângă el. Am întins și câțiva senzori și m-am lămurit ce problemă avea: luase o supradoză, ca să fie în formă în timpul concertului. Se pare că fusese puțin prea în formă, pentru că avea să fie indisponibil vreme de câteva săptămâni. Cu atât mai bine, fiindcă mie oricum nu-mi prea plăcea de el, fiindcă se purta cam prea familiar cu Eva.

L-am preluat, cu ajutorul brațelor extensibile și, în timp ce îl ancoram de targă și îl introduceam în sala medicală din carlingă, am văzut că Eva era plânsă și că urmărea targa din priviri.

Am setat difuzoarele la minimum și am spus, pe un ton liniștitor:

— Stai liniștită, dragă Eva, totul va fi în regulă cu el. A luat o doză cam mare de droguri, dar o să-și revină.

A privit uimită în interiorul carlingii și, văzând că nu e nimeni, a întrebat încet:

— Cine vorbește?

— Sunt „Son of the Wind", noul tip de elicopter cu inteligență artificială încorporată.

Ochii i s-au luminat și a spus:

— Am auzit eu ceva!

M-am plecat ușor în fața ei și i-am zis:

— Trebuie să-ți mărturisesc că mereu, între două misiuni, îți urmăresc cu bucurie concertele și vreau să-ți precizez că ai o voce minunată și cânți superb. Iar când interpretezi melodia „Dragostea nu are reguli", simt că mă topesc cu totul.

A zâmbit spre mine:

— Wow! Sunt de-a dreptul încântată, dacă am ajuns să plac așa de mult și roboților.

— Nu sunt chiar un robot sau, mai bine zis, nu sunt un simplu robot, dar poți să fii sigură de asta.

Cu un gest de mare magician, am scos la iveală buchetul și i l-am dat:

— Pe drum încoace, m-am oprit să culeg niște flori de câmp pentru cea mai frumoasă fată din lume!

Știu că n-o să vă vină să credeți, dar Eva a roșit de încântare și a făcut o mică reverență.

— Iar dacă întorci buchetul așa, cu zambilele sălbatice spre tine, ai să vezi că Son of the Wind are și alte sentimente față de tine, nu numai de admirație.

A reușit, în cele din urmă, să citească inscripția și am crezut o clipă că o să mi se arunce în brațe, deși nu prea aveam așa ceva, dar mi-a prins mâinile și mi le-a strâns cu putere.

Apoi a exclamat extrem de încântată:

— Dă-mi voie să îi anunț pe spectatori că mi-am găsit un nou admirator. Ei adoră astfel de povești de dragoste.

Și în timp ce mă îndepărtam cât mai încet posibil de stadion, ea a făcut anunțul și, chiar înainte de a ieși, i-am auzit cuvintele:

— Iar acum, pentru cel mai simpatic admirator al meu, am să interpretez piesa care mi-a spus că îi place cel mai mult: „Dragostea nu are reguli". Am să cânt pentru minunatul elicopter „Son of the Wind", cântecul lui preferat, pentru că acum chiar că m-am convins cu adevărat că „Dragostea nu are reguli"!

Și în timp ce ea cânta melodia mea favorită, am făcut un semn ușor, înclinând aripile, așa scurte cum erau, și m-am îndepărtat. În urma mea, stadionul a înnebunit de la atâtea urale.

În apropiere de oraș, Victor Martin și-a revenit și a început să țipe să fie dezlegat. Mda, dacă ar fi fost după mine,

l-aș fi dezlegat și i-aș fi dat drumul de la 200 de metri înălțime, dar n-o luasem chiar atât de mult razna. În schimb, dacă ați văzut vreodată cum merge o bicicletă pe piatră concasată, să știți că așa l-am dus toți cei 10 kilometri până la spital. La viteza minimă, să afle cum este când ești drogat. El cu ecstasy, eu cu dragostea mea pentru Eva.

L-am predat la spital, deși mare lucru n-aveau ce să-i mai facă, fiindcă la cât îl zdruncinasem, sigur ieșise din el și ultima urmă de drog. Apoi m-am retras la hangar, așteptând urmările gestului meu. După câteva ore, însă, văzând câte vizualizări au clipurile cu mine declarându-i Evei dragostea pentru ea, prin intermediul florilor, totul a căpătat, brusc, o turnură pe care n-o prevăzuse nimeni. *Cineva* a lansat ideea că dacă un astfel de elicopter e în stare să iubească, este clar că nimeni n-ar putea să îngrijească un om în suferință cu mai multă grijă și empatie decât un elicopter de intervenție. Ce nu știa nimeni era că acel *cineva* fusesem chiar eu. Prevăzând ce urma să se întâmple, îmi făcusem din timp câte un cont pe fiecare rețea de socializare importantă.

Valoarea acțiunilor firmei constructoare de elicoptere a crescut până la cer și l-am rugat pe Tom să vândă 120, iar restul să le păstreze până când aveam să-i spun eu, fiindcă mai preconizam o creștere, la fel de uriașă, în zilele următoare. Sau, dacă voia doar să-și plătească datoria, să vândă câte avea nevoie, iar restul să le păstreze.

— Au ajuns la... 203 dolari bucata, așa că voi avea fix 24.360 de dolari, numerar, dacă vând 120 de acțiuni. Ce vrei să fac cu ei?

L-am rugat să acceseze linkul pe care i l-am trimis și să-mi cumpere inelul care apărea în imagine. În scurtul moment cât avusesem mâinile Evei între degetele mele artificiale, memorasem că avea la inelar mărimea opt.

— Să comanzi mărimea opt, te rog!

Când văzu inelul, Tom fluieră îndelung:

— Oh! făcu el. Inel de logodnă din aur alb, cu un diamant pe măsură! Tu chiar ai de gând să faci ce mă gândesc eu c-o să faci?

Am scuturat din trenul din aterizare, ca și cum m-aș fi rușinat de ce aveam de gând să fac, dar Tom a priceput oricum:

— În cazul acesta, mă duc să mai împrumut câteva mii de dolari. Fiindcă, la naiba, acțiunile fabricii de elicoptere vor urca până la cer dacă reușești! Iar dacă nu, asta e. Eu o să mă distrez de toți banii, iar tu o să-mi plângi pe umăr.

— Fii sigur că n-o să dau greș, fiindcă eu, spre deosebire de oamenii simpli, ca tine, pot calcula probabilități până la ultima zecimală. Și când nu-mi plac cum ies, știu și cum să le ajustez.

Tom mi-a cumpărat inelul de logodnă cerut și am pus cutiuța într-un compartiment la care puteam avea acces ușor. Un prieten de-al lui, care le avea cu pictura, mi-a făcut o față umană stilizată pe carlingă și când m-a întrebat de ce vreau să insiste pe buze și să le contureze ca lumea, i-am răspuns, fără să mă gândesc, că gura aia, așa stilizată cum avea s-o facă, avea să fie sărutată de cea mai frumoasă fată din lume.

Omul a fluierat impresionat și s-a întrecut pe sine cu desenul. L-a tras de limbă și pe Tom, după aceea, și cred că s-a prins despre ce era vorba, fiindcă a cumpărat repede câteva mii de acțiuni.

Acum nu mai rămânea decât să aștept. Să așteptăm, de fapt, fiindcă Tom părea la fel de nerăbdător ca mine.

După vreo două luni, s-a ivit ocazia potrivită. Eva avea iarăși concert într-un oraș apropiat de baza noastră. Dar nu doar distanța era importantă, ci și cum urma să arate locația

concertului. Chiar mi se părea perfectă pentru ce aveam eu nevoie, fiindcă scena nu era acoperită și avea destul de mult loc în față ca să mă pot desfășura.

Așa cum cred că v-am mai spus, o dată pe lună trebuia să trecem prin serviciul de mentenanță, după care urma un zbor de verificare, singur singurel, de vreo oră, două. Mână în mână cu Tom, nu ne-a fost prea greu să fixăm mentenanța chiar în ziua în care Eva ținea concertul. Iar zborul de verificare, chiar nu mai interesa pe nimeni în ce direcție aveam să-l fac.

Am ajuns la stadionul unde avea loc concertul după vreo jumătate de oră de la începere. Nu mi-am făcut simțită prezența până la finalul unui cântec, apoi am plutit cât de ușor am putut până în fața scenei. Eva m-a recunoscut imediat.

— Pentru „Son of the Wind", care a spus că mă iubește mai mult decât orice pe lume, am să interpretez cântecul lui preferat: „Dragostea nu are reguli"!

În timp ce cânta, am scos aripile auxiliare, m-am dus până în fața scenei și m-am legănat în ritmul muzicii. Iar când Eva a terminat, am aterizat ușor, la un pas în fața scenei, și am scos cutiuța în care aveam inelul de logodnă. Ea a observat că țin ceva în mână, iar eu am redus presiunea la roata din față, astfel că gestul meu putea trece ușor drept o îngenunchere. Am întins cutiuța și, în timp ce ea o desfăcea, am rostit, cu cea mai melodioasă voce de care eram în stare:

— Eva, vrei să fii logodnica mea?

Cea mai frumoasă fată din lume ar fi putut reacționa în două feluri: să-mi arunce cutia în față sau să procedeze ca o artistă dornică de apreciere și pentru care orice gest romantic îi putea crește popularitatea. Felul cum a procedat mi-a dovedit că modelele mele probabilistice nu dădeau greș. A ridicat cutiuța în aer și a întrebat spectatorii, la microfon:

— Cel mai simpatic admirator al meu, „Son of the Wind", mi-a cerut să-i fiu logodnică. Voi ce ziceți? Să accept?

Ineditul solicitării și conștiința faptului că oricum niciunul dintre ei nu avea șanse să-i ajungă logodnic, i-a făcut pe toți să strige într-un glas:

— Daaaaa! Daaaaa!

— Nu v-am auzit! a strigat Eva și atunci am auzit cel mai puternic strigăt care îmi fusese dat să-l aud:

— Daaaaaaaa!

Iar Eva, mulțumită, și-a întors ochii spre mine și a decretat:

— Bine. Dacă și voi sunteți de părere că trebuie să accept, atunci voi accepta!

I-am pus inelul pe deget și în clipa aceea a descoperit că pe carlingă aveam pictată o gură mică. S-a aplecat și a sărutat-o cu patimă.

Am mai rămas o oră pe stadion, dansând în fața scenei. Ba, la una dintre melodii, m-am apropiat de deasupra și, eu în aer, ea pe scenă, am mimat un fel de dans, spre deliciul publicului, care în mod sigur nu mai văzuse așa ceva.

Între timp, urmăream și vizualizările de pe rețelele de socializare, unde o mulțime de spectatori puseseră concertul online. Minut după minut, mii și mii de noi vizualizări apăreau, cu o rapiditate uluitoare.

Când am ajuns înapoi la hangar, mă aștepta o întreagă instanță de judecată, formată din majoritatea șefilor din companie. Mă așteptam la asta, dar eram cu un ochi și la indicii bursieri, așa că am amânat aterizarea cât de mult am putut. Când, în cele din urmă, am făcut-o, în fața mea s-a prezentat însuși directorul companiei, pe care îl mai văzusem o singură dată.

— „Son of the Wind", parcă așa ți se zice, vreau să îți spun că de data asta...

N-a apucat să continue, pentru că unul dintre subalternii lui s-a apropiat precipitat, cu o tabletă în mână, și i-a arătat ceva pe ecran. Bărbatul i-a făcut un semn, scurt și nervos, că nu vrea să fie întrerupt de nimeni, dar tânărul aproape că i-a vârât tableta sub ochi, forțându-l s-o privească.

Știam ce voia să-i arate, pentru că urmăream și eu bursa: acțiunile Aerodynamics ajunseseră la 400 de dolari bucata și urcau în continuare, așa că directorul s-a schimbat la față și, ca prin magie, și-a schimbat și discursul.

N-are rost să vă mai povestesc mai departe, pentru că de-aici e de notorietate publică ce s-a întâmplat. Cândva, când o să am mai mult timp, o să vă povestesc totul cu mai multe amănunte. Inclusiv căsătoria mea cu Eva și luna noastră de miere în Caraibe și tot ce mai vreți voi...

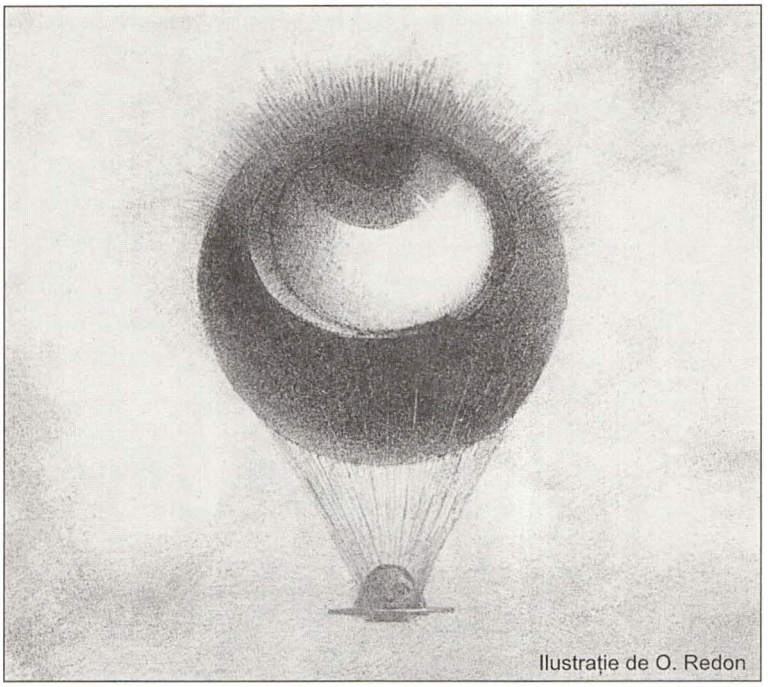

Ilustrație de O. Redon

ESEU

Transcendent sau Transuman?

de Florin Purluca

Poate că la o primă impresie, ambiția acestui microeseu pare să fie slab împământenită în realitatea cotidiană contemporană, însă, fără a avea pretenții exhaustive, cred cu tărie că momentul unei astfel de întrebări a devenit extrem de actual, luând în considerare avântul tehnologic şi implicațiile lui în mediul social. Aşadar: *trandescendent* sau *transuman?*

Transumanismul are rădăcini adânci în istoria omului, dar a fost definit concret în SUA, în anul 1957, şi este o mișcare intelectuală și culturală internațională, care sprijină folosirea noilor științe și tehnologii pentru a îmbunătăți abilitățile și aptitudinile mentale și fizice ale oamenilor. În baza definiției mai sus enunțate, este evident că primul pas spre transumanism s-a făcut încă de la prima întrebuințare a unei unelte, doar că a fost făcut inconştient, vectorul fiind nevoia primară de supraviețuire a unei specii inferioară din punct de vedere fizic. Limitările de natură organică au fost dintotdeauna principalele preocupări, la început atavice, mai apoi conştiente, ale omului primitiv şi după aceea ale celui modern. Pas cu pas, idee cu idee, profitând de capacitatea sa mentală, omul şi-a construit, de-a lungul mileniilor, fundația existențială care i-a adus, totodată, în mod tangențial, o ascensiune fulgerătoare în lanțul trofic.

Dacă pentru omul primitiv tehnologia de vârf a însemnat lama din cremene, cu timpul, atenția lui a fost direcționată și către factori de influență indirecți, prin venerație și practici magic-demonice. Ritualurile și/sau sacrificiile aveau la bază principiul de evidențiere a obedienței, dar și credința ocultă că, alături de obiecte precum talismanele, acestea puteau să aducă beneficii fizice sau psihice, prin bunăvoința unor ființe sau forțe supranaturale necunoscute.

Medicina este și ea parte din vectorul transumanismului, cu rădăcini adânci în istoria umanității, încă din Epoca de piatră, prin folosirea de tehnici rudimentare, precum repunerea luxațiilor sau fixarea fracturilor. Desigur că evoluția a fost firească, datorită beneficiilor pe termen scurt în primul rând, dar și pe termen lung. Pentru ca mai apoi, începând cu perioada umanismului renascentist și a iluminismului, să se încurajeze tot mai mult folosirea cunoștințelor din domeniul științelor medicale pentru extinderea duratei vieții umane. În secolul XX, un precursor direct și influent al conceptelor transumaniste a fost eseul „Dedal: știința și viitorul", din 1923, al geneticianului J.B.S. Haldane, care prezicea că în viitorul nu foarte îndepărtat urmau să fie obținute mari beneficii din aplicații ale geneticii și altor științe avansate în biologia umană. Biologul Julian Huxley, fratele scriitorului Aldous Huxley, pare să fi fost primul care a folosit cuvântul „transumanism". Scriind, în 1957, el definea transumanismul ca „omul rămânând om, dar depășindu-se pe sine prin realizarea noilor posibilități ale naturii sale umane". Această definiție diferă totuși substanțial de cea aflată în uz comun, începând cu anul 1980 și până în prezent.

Mișcarea transumanistă a luat amploare începând cu 1980, prin implicarea activă a mai multor oameni de știință, transumaniști autodeclarați, și popularizarea curentului către mase

prin lucrări ştiinţifice scrise, organizarea de întruniri academice sau prin programe de televiziune şi radiodifuziune. Tot în acea perioadă a luat naştere ideea de postumanism, care defineşte, în fapt, esenţa evoluţiei – apariţia omului nou. Prin urmare, transumanismul este prescurtarea de la umani tranzitorii sau oameni de tranziţie către postumani.

Desigur că perioada de tranziţie e una incertă, desfăşurată de-a lungul mileniilor, din preistorie şi până în momentul conştientizării saltului *omului de tranziţie* către *omul nou*. Însă ce putem spune cu certitudine azi şi, în acelaşi timp, să prezicem pe termen scurt, mediu şi chiar lung, este că saltul către postumanism devine tot mai evident cu fiecare nouă descoperire, cu aplicaţie îndeosebi în domeniul medical. Avem proteze bionice aparente sau implantate chirugical, care vor intra sau sunt deja de ani buni în uz, la nivel global. Astfel, din punct de vedere futurologic, omenirea e tot mai aproape de apariţia, la începuturile lor doar de natură ştiinţifico-fantastică, a primelor organisme de tip cyborg.

James Litten a inventat termenul „cyborgization", pentru a descrie procesul de a deveni un cyborg, rezultând astfel o relaţie de sinonimie între transumanism-cyborgization şi între postumanism-cyborg. Ca oricare curent ideologic, transumanismul are implicaţii de natură etică, ce se reflectă în cultura omului modern şi posedă un impact răsunător, accelerând avansul şi, uneori, în mod prea puţin evident, decelerând evoluţia către postuman, din cauza barierelor morale.

Pe de altă parte, **transcendenţa**, deşi până la un anumit nivel cochetează cu postumanitatea, îndrăzneşte să spargă barierele şi să avanseze înspre teritorii mult mai îndrăznețe, care se află mai presus de inteligenţa obişnuită, de lucrurile individuale, de umanitate. Dacă existenţa omului nou, cyborgizat, este în mare măsură legată de activitatea organelor

senzoriale și de control asupra organismului, biologic și artificial, prin implicarea efectivă a creierului, în consecință, existența sa are o bază exclusiv biologică, asistată în mod evident de funcții mecanice artificiale, această legătură va fi întotdeauna prezentă și trebuie să prevaleze. Omul transcendent lasă însă în urmă povara biologicului și migrează cu spiritul către alte medii sau forme de existență fizică. Astfel, singura legătură între uman și transcendent rămâne conștiința, care în viitor ar putea fi transplantată în lumi virtuale sau în avataruri robotizate care există în lumea reală.

Desigur că și în acest caz implicațiile etice care gravitează în jurul utilizării unei astfel de tehnologii sunt colosale. Ce înseamnă, de fapt, transcendența? În linii mari, dacă ne raportăm la capacitatea omului modern, putem să vorbim despre o formă de imortalitate sau, mai precis, despre cucerirea muntelui Olimp, umanul fiind ridicat la rangul de zeitate. Totuși, pentru a-și păstra esența și unicitatea conferite de o sursă primară naturală, așadar firească pentru a preveni extincția unei specii, este limpede că rasa umană ar trebui să existe, simultan, și la un nivel biologic, devenind astfel un soi de pepinieră.

Întrebările derivate sunt un act reflex. Dacă trandescendența înseamnă abandonul biologicului, atunci în ce mod și când poate dobândi individul dreptul de a transcende? Dar, mai ales, care sunt cei care pot beneficia de acest privilegiu? Vom putea oferi dreptul la eternitate unui criminal în serie, unui violator, unui pedofil sau unui bolnav psihic? Care vor fi normele de evaluare? Va exista o vârstă standard de la care individul poate înainta o cerere, să presupunem, Autorității Globale de Transcendență? Care vor fi costurile? Unde va fi pepiniera sau, poate, pepinierele? Vor putea cele două tipuri de umani să coabiteze? Vor exista cópii de re-

zervă care vor garanta existența infinită a conștiințelor migrate, care ar putea fi distruse accidental sau intenționat? Distrugerea unui avatar de către un altul, în mod voit, cum va fi catalogată, în condițiile în care cópiile de siguranță vor fi universal valabile? Mai poate fi vorba despre crimă într-un astfel de caz sau doar un act involuntar de descărcare emoțională de moment? Care vor fi pedepsele? Scoaterea din funcțiune a conștiinței pentru o anumită perioadă de timp? Exilul în închisori virtuale? Suspendarea permanentă a dreptului de a fi nemuritor?

Toate întrebările mai sus enunțate şi multe altele, așa cum subliniam mai sus, vin ca un act reflex. Însă dintre toate, una se ridică mult deasupra tuturor nedumeririlor. Mama tuturor întrebărilor, dacă îmi permiteți o traducere prozaică a versiunii din limba engleză a binecunoscutei fraze „The mother of all questions": *Este civilizația umană, așa cum o știm în prezent, respectând ambiguitatea unor indicii inserate în analele istoriei, o pepinieră activă sau una pasivă/uitată a unei precivilizații terestre?*

Exemplele din lumea literară sau din filmografie sunt mai mult decât suficiente, însă aş dori să evidențiez trilogia „Takeshi Kovacs", scrisă de autorul britanic Richard Morgan, deoarece a devenit foarte populară, după ecranizarea primului roman din serie, „Carbon Modificat". Subiectul seriei abordează tema transferării conştiinței pe un dispozitiv de stocare de date similar cardului de memorie din prezent, fiind în mod evident o versiune mult mai avansată, care poate fi introdus într-un dispozitiv de citire, dispozitiv care este, la rândul lui, parte integrantă a unui corp biologic. De ce e importantă aducerea în prim-plan a acestei trilogii? Pentru că trupurile în care sunt încărcate conştiințele sunt organisme produse la o scară industrială, fiind practic avataruri

din carne, piele şi oase create în mod artificial, ceea ce lasă loc de abiguitate – transuman sau transcendent? Transuman deoarece conştiinţa încă nu s-a desprins complet de biologic şi trandescendent pentru că, deşi mai există o conexiune cu o parte biologică, conştiinţa transplantată nu mai are nimic în comun, spiritual vorbind, cu masa biologică pe care o comandă.

Nu vă grăbiţi să răspundeţi la întrebare. Viitorul aşteaptă, imediat după colţ. Iar el cunoaşte răspunsul. Pentru că îl aplică deja.

Rinocerii au prioritate!

de Cristian Cârstoiu

Ne-am petrecut o săptămână de vacanță în sudul Floridei și am decis să folosim perioada pentru a afla cât mai multe despre acest loc binecuvântat. Anul trecut am făcut o excursie de o zi până la Key West, ultima insulă din arhipelagul Florida Keys, și ne propusesem să revenim în Keys pentru că ne impresionase atmosfera de tip caraibean. Ca urmare, încă din prima zi am făcut snorkeling în Key Largo, unde se află al treilea cel mai mare recif de corali din lume. Am mers cu o barcă cu fund de sticlă (bine, plexiglas) și am scos exclamații entuziaste de fiecare dată când am văzut un banc de pești viu colorați. Ni s-a spus că reciful s-a redus cu 60% în ultimii 20 de ani (evident, din cauza activității umane), iar în cadrul instructajului ni s-a zis să protejăm coralul pe durata incursiunii în apă. Există mai multe organizații statale, federale și private care colaborează pentru prezervarea faunei marine și a ecosistemului aflat într-un echilibru precar.

A doua zi am făcut un „zoofari" – la o oră și jumătate de mers cu mașina de la Miami, pe o suprafață de câteva hectare, e amenajat un parc cu animale exotice. Sunt reproduse mai multe „habitate" separate prin garduri înalte de sârmă, iar convoiul

de mașini circulă lent prin apropierea zebrelor, girafelor, gazelelor sau rinocerilor. Avertismente la tot pasul „Acestea sunt animale sălbatice". „Țineți geamurile autoturismelor închise în permanență", dar mai ales „Rinocerii au prioritate". Adevărul e că nu te prea simți în siguranță la doar câțiva metri de un specimen cântărind 500 kg! Pe site-ul rezervației se poate asculta o prezentare audio pentru fiecare secțiune a parcului. Multe dintre animalele aflate aici se găsesc pe lista speciilor pe cale de dispariție – în unele cazuri, numărul exemplarelor aflate în libertate e de numai câteva sute. Cauza? Defrișările, braconajul, schimbările climatice.

A urmat vizita la „Seaquarium" – deși nu e foarte mare, cu surprinzător de puține acvarii cu pești tropicali, acvariul din Miami este casa mai multor animale marine. Pe primul loc se află delfinii, nu mai puțin de 11 exemplare având adăpost aici. Interesant de știut, faimosul serial „Flipper" a fost turnat aici, în anii '60. Evident, unul dintre rezidenții actuali poartă același nume. Îna-

inte de show-ul spectaculos cu fete călare pe delfini, prezentatoarea a făcut o introducere despre viața delfinilor, modificarea ecosistemului și faptul că din ce în ce mai multe animale marine își reduc efectivele, de la an la an, datorită activității umane și schimbărilor climatice, dând ca exemplu pinguinii și vacile-de-mare.

Într-o altă zi am fost la Muzeul de Știință Philip Frost (după numele unui om de afaceri local, mare filantrop) adăpostit de o clădire mare, cu șase nivele, fiecare având specificul său. La primul nivel se află *Planetariumul*, unde am văzut un film de jumătate de oră despre Terra, într-o realizare video excepțională, proiectat pe tavanul cupolă – cu accent pe modificările climatice și impactul asupra curenților oceanici și calotelor glaciare. Al doilea nivel era dedicat unei expoziții cu dinozauri și pterodactili. Spre imensa mea surpriză am văzut și un exponat din Transilvania. Nivelul trei era dedicat vieții marine și ecosistemului din zonele de coastă. Deloc greu de imaginat, tematica era centrată pe impactul activității umane asupra vietăților marine. Mi-a atras atenția în mod special un joc video în care gestionai un pescador și, în funcție de instrumentele de pescuit utilizate și tipul de pește prins, primeai sau pierdeai puncte în raport cu sustenabilitatea pe termen lung a activității de pescuit. Nivelul al patrulea era dedicat omului. Medicul din mine a zăbovit îndelung printre simulatoarele biomecanice, stimulii senzoriali și genetică. Datorită pandemiei, o bună secțiune a acestui nivel era alocată bolilor infecțioase, explicându-se foarte ilustrativ mecanismele prin care coronavirusul afectează pe cei infectați. Pentru copii era o secțiune unde se puteau juca, combinând diverse gene, pentru a „crea" copii virtuali ale căror trăsături reflectau

bagajul genetic al părinților și bunicilor. Nivelul al cincilea era dedicat zborului: simulatoare de zbor, avioane de hârtie și curenți de aer circulând prin tuburi şi monitoare pe care rulau filme cu păsări, avioane și rachete, explicându-se strategia de amerizare a pelicanului, comparativ cu un hidroavion, de exemplu. N-am putut să „încerc" să aterizez și eu un avion cu unul din simulatoare, deoarece în fața mea erau nenumărați copii așteptând să le vină rândul. În fine, ultimul etaj, al șaselea, aflat pe o terasă, era dedicat energiilor alternative. O multitudine de echipamente și dispozitive folosind energie solară (care funcționau la maximum – nimic nu se compară cu soarele de iulie la tropice), eoliană sau a valurilor. Mesajul? E nevoie să utilizăm mai mult energia regenerabilă pentru a reduce impactul energiei convenționale asupra climei.

Vizitatorii puteau, de exemplu, să-și calculeze „amprenta de carbon" pentru diferite activități, folosind ecrane interactive („De unde ai venit la Miami? – Introdu codul poștal", urmat de „Cum ai călătorit? – Avion / Mașină / Autobuz / Vapor" etc.) Iar dacă o anumită activitate genera, să zicem, 38 kg de CO_2, alături apărea numărul corespunzător de co-

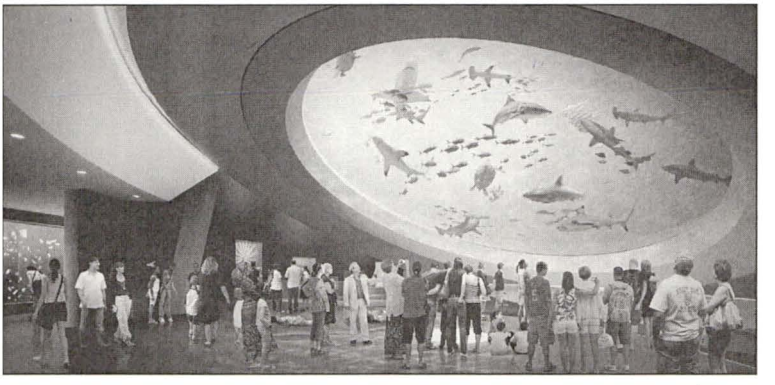

paci necesar pentru a absorbi în decurs de 24 de ore dioxidul de carbon produs.

Ce mi-a plăcut cel mai mult la ***Frost Museum of Science*** a fost interactivitatea oferită vizitatorilor (în majoritate copii). Știința era acolo, în mâinile lor; se puteau realmente juca cu ea, învățând fără efort. Conceptele abstracte definite prin formule scrise cu creta pe tablă căpătau viață prin jocuri video, experimente cu piese din plastic sau avioane de hârtie.

Miami are și o grădină zoo impresionantă. Am ajuns de dimineață acolo, fiind printre primii vizitatori. Ne-am gândit că vom termina în 3-4 ore, rămânându-ne suficient timp să mergem apoi la plajă. Șapte ore mai târziu eram literalmente dați afară de îngrijitorii care trebuiau să hrănească animalele, lăsând în urmă o parte din sec- țiunea „Australia", pentru care n-am mai avut suficient timp să o vizităm. Zoo Miami are foarte multe animale pe cale de dispariție sau având statut de „specie în pericol", incluse în programe speciale de conservare, prin parteneriate cu alte grădini zoologice din întreaga lume. Este realmente sfâșietor să citești pe anumite panouri că într-o specie mai există acum doar două sute de exemplare în libertate sau că arealul unei alte specii s-a redus, în ultima sută de ani, la numai... câteva zeci de hectare...

În drum spre hotel, mă gândeam la minunățiile planetei, pe care le apreciem prea puțin şi le distrugem sistematic, de multe ori din necunoaștere, dar și din nepăsare. Lumea nu se va schimba radical dacă va dispărea o specie sau alta, dar noi vom fi mai săraci, iar copiii și nepoții noștri se vor uita doar la poze și filme cu tigri, gazele, maimuțe sau vaci de mare. Cred cu tărie, după această vizită, că a sosit vremea să acordăm prioritate rinocerilor.

Autograf SF

de Dodo Niță

Altădată, revistele culturale generaliste de la noi aveau bunul obicei să editeze – foarte rar, e-adevărat – numere speciale „science-fiction".

Acum, până și revistele SF (tipărite) au dispărut (excepție face cea pe care o ții în mâinile dvs., evident) așa încât m-am gândit că merită să aflați detaliile editării acestui număr special „SF" al revistei de cultură *Autograf MJM* din Craiova. Cu atât mai mult cu cât e vorba de un număr antologic și, deci, de colecție: nr. 2(6)/2021.

Publicația oltenească este editată de Asociația Culturală „Autograf MJM", în colaborare cu Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Craiova. De altfel, numărul special SF a fost publicat chiar la inițiativa președintelui filialei, scriitorul Ioan Lascu.

La Craiova au ființat multă vreme două cenacluri, „Henri Coandă" și „Victor Anestin". Primul, din anii '70, al doilea din anii '80. Ei bine, istoria acestor două asociații informale o retrasează – foarte pe scurt – Ioan Lascu, respectiv Viorel Pîrligras. Cu această ocazie, cititorul interesat află multe informații din culise și mai ales de ce s-au intitulat așa cele două cenacluri, și nu altfel.

Atmosfera istorică e prelungită de două interviuri.

Primul cu Ion Ilie Iosif, unul dintre fondatorii cenaclului H. Coandă, iar al doilea cu Pompilian Tofilescu, unul dintre cei mai tineri membri ai cenaclului la vremea respectivă (finele anilor '80, începutul anilor '90). Instigați de intervievatori, cei doi își deapănă amintirile, iar cititorul se delectează cu multe informații despre activitatea literară, dar și cenaclistă, a celor doi scriitori.

Evident, partea cea mai consistentă a acestui număr este cea care conține proze science-fiction, mai scurte sau mai lungi, mai noi sau mai vechi, semnate de Aurel Cărășel, Mircea Liviu Goga, Victor Martin, Viorel Pîrligras, Marian Mirescu, Dan Ninoiu, Pompilian Tofilescu (care propune cititorilor, în premieră, un fragment din viitorul său roman, *Scurt tratat de angelogie*).

Nu sunt uitați nici doi dintre cei mai talentați colegi de cenaclu, care acum nu mai sunt printre noi, Radu – Piți – Honga (proză scurtă) și Constantin – Titi – Oprică (poezie).

În ceea ce mă privește, am semnat o cronică de întâmpinare la interesanta carte de memorii a profesorului Petru Istrate, *Dușmanul poporului*. Mare fan al colecției de Doxuri din perioada interbelică, după 1990 Petre Istrate nu doar s-a apucat să reediteze numerele vechi, ci și să traducă – din germană – pe cele inedite. Mai mult decât atât, el a scris noi aventuri ale echipajului Dox, dintre care unele au fost traduse ulterior în germană! O pasiune literară cum rar se în-

tâlnește nu doar la noi, ci și în străinătate.

Evident, o revistă SF craioveană nu ar fi completă fără benzi desenate. Găsim în paginile publicației o nouă BD, cu mesaj ecologist, scrisă și desenată de Viorel Pîrligras, *Ofranda* (trei planșe fără cuvinte – o raritate!), iar pe coperta a IV-a cititorul se va delecta cu o excelentă BD din anii '80, realizată de Valentin Iordache, *Banda desenată (animată) craioveană,* ai cărei patru protagoniști, Marian, Dodo, Viorel și Valentin desenează – pe viu – o bandă desenată! Excelent joc cu codurile BD-ului, al cărui secret îl deține doar V. Iordache!

Coperta I devoalează metodele (secrete) de lucru ale unor creatori de benzi desenate. Desenul lui Valentin Iordache datează tot din anii '80 când, se știe, a vorbi de cenzură era un act de curaj.

La final trebuie să menționăm faptul că haina grafică a revistei a fost asigurată de tânărul și talentatul Jean-Mihail Băilești eanu care este, de altfel, chiar directorul publicației și ne exprimăm speranța că vor mai urma astfel de numere speciale și în anii următori.

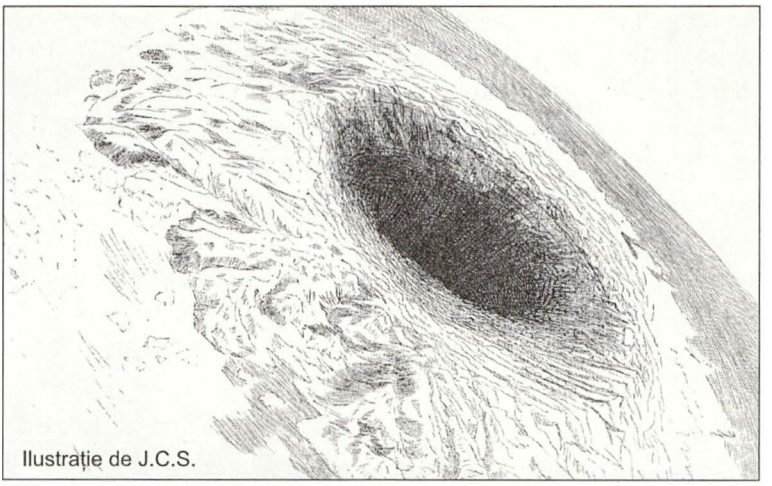

Ilustrație de J.C.S.

interviu cu scriitorul și editorul ION ILIE IOSIF

Civilizația minții Civilizația Omicron

Rep.: *Domnule Iosif, orice interviu care s-a făcut, se face și se va mai face cu d-voastră va avea, în mod obligatoriu, în centrul atenției relația pe care ați avut-o cu Cenaclul de literatură și artă Science Fiction „Henri Coandă" din Craiova. În mod implicit, deci, și interviul de față va începe cu o întrebare referitoare la el. Știu că sunteți, alături de Alexandru Mironov, Marius Ghergu și Titus Filipaș, unul dintre membrii fondatori ai acestuia. Așa cum este de așteptat, interesul majorității cititorilor vizează activitatea cenaclului. Întrebarea mea va face referire, însă, la denumirea acestuia. De ce ați ales să-l numiți „Henri Coandă"?*

I.I.I.: Am fi putut alege orice denumire ne-ar fi trecut prin minte, iar pe atunci, la începuturile mișcării SF și ale

fandomului românesc existau, slavă Domnului, destule posibilități. Nu îți trebuie prea multă imaginație ca să înțelegi asta, nu existau decât alte două cenacluri în deceniul al VII-lea al secolului trecut, iar denumiri o mulțime. Au dovedit acest lucru fondatorii cenaclurilor din deceniile următoare, cei mai mulți apelând la harta bolții cerești, dar și la denumiri din fizica subnucleară, din astrofizică sau chiar din operele SF traduse și publicate în România.

Noi ne-am gândit că o denumire tipic românească ar fi de preferat, fie chiar și numai pentru a nu da prilej autorităților comuniste ale perioadei de a refuza înregistrarea sa în analele culturii oltenești. Iar omul de știință Henri Coandă fusese un nume incontestabil pe cerul Europei și chiar al lumii întregi. Nu e nevoie să ne amintim decât de inventarea primului avion-rachetă pentru dotarea armatei române, în 1905, a primului avion cu reacție din lume, în 1910, a primului tren aerodinamic, precum și de descoperirea efectului care-i poartă numele, efectul Coandă, care se referă la devierea unui fluid ce pătrunde într-un alt fluid. În fine, savantul a făcut o mulțime de invenții și inovații, despre care lumea de azi știe din ce în ce mai puțin. Numele lui ar fi dat greutate și un prestigiu unei mișcări culturale aflate de-abia la început, cu atât mai mult cu cât se împăcase cu autoritățile comuniste și revenise definitiv în țară, unde fusese imediat primit în Academia Română.

Îți vine să crezi sau nu, a existat chiar și o scrisoare, în acest sens, din partea noastră, către ilustrul savant, prin care îi solicitam să-și dea acordul pentru folosirea numelui său. Nu am primit niciodată răspuns și am crezut că se rătăcise prin sertarele biroului vreunei secretare. Cu câțiva ani în urmă, însă, Alec (Mironov) a aflat că s-a găsit ciorna unui răspuns pentru noi, scrisă cu creionul pe o hârtie, printre

documentele rămase în custodia muzeului ce le primise în grijă. Scria acolo, numai în câteva propoziții, că era încântat de o astfel de propunere. Se pare că nu a mai apucat să o trimită, decedând în anul 1972, la București.

Oricum, nimeni nu a avut curajul, în epocă, să se agațe de denumirea aceasta, iar numele lui i-a priit cenaclului, care a avut parte de o existență îndelungată. De fapt, știi și tu asta, deoarece între 1983 și 1995 ai fost ultimul președinte care i-a condus activitățile.

Rep.: *V-ați ocupat de cenaclul „Henri Coandă" vreme de peste un deceniu, iar apoi i-ați supervizat activitatea, dar din motive de sănătate ați trecut mai rar pe la ședințele lui săptămânale. În mod sigur, ați cunoscut cea mai mare parte a celor peste 200 de membri care i-au trecut pragul. De unii v-ați atașat mai mult, pe alții i-ați cunoscut mai puțin, în funcție de perioada în care au activat. Există vreunul care să vă fi surprins prin calitatea activității, dar și prin inconstanța sa de creator?*

I.I.I.: Există două laturi ale activității de creație în interiorul cenaclului: cea de artă plastică și cea de literatură. În ambele am descoperit valori, pe care am încercat să le impunem pe plan local și național.

În grafică, la vremea începutului, am avut două valori certe: prietenul meu Marius Ghergu, un artist prin excelență, dominat în acea perioadă de tehnica pointillismului; de altfel, un om foarte constant și echilibrat, Marius ne-a ajutat foarte mult în realizarea celor trei fanzine „Omicron", dar mai ales a celor două antologii „Întâmplări din veacul XXI" și „Alte întâmplări din veacul XXI".

A fost apoi Florin Marin Diloiu, un tânăr (pe atunci majoritatea erau foarte tineri) talentat, care promitea să se im-

pună pe piața de profil SF. Avea mână, avea ochi, dar mai ales avea idei SF, un lucru mai rar întâlnit la un artist, pe atunci. Ei, bine, la numărul al treilea al fanzinului, aveam urgentă nevoie de un desen în tuș, pentru ilustrarea unei povestiri, un desen care să reprezinte fața unui om văzută prin viziera unei căști de cosmonaut. Deoarece Marius era plecat într-o delegație, am apelat la Diloiu. Am avut surpriza să descoperim că nu avea habar să schițeze o față umană și, după ce s-a chinuit o seară întreagă, a renunțat, pur și simplu. Nu a mai trecut pe la cenaclu câteva luni bune, timp în care am apelat la Marius, revenit în Craiova, ca să rezolvăm irezolvabila problemă a unei fețe umane. Asta a fost una dintre dezamăgiri, ca să-i spunem așa.

Cea de-a doua se referă la un scriitor. E vorba despre Mihai Marian, care a venit cam odată cu tine la cenaclu, prin 1980. Avea talent la scris băiatul acela. Îmi amintesc că a citit la una dintre ședințe o nuveletă, pe tema chirurgiei temporale, în care a creionat foarte bine un imperiu al trecutului îndepărtat, cred că acela fenician. Acțiunea era interesantă, dar finalul nu era cel mai fericit. L-am forfecat cu toții, îți aduci aminte ce fel de discuții literare foarte pragmatice și, poate, chiar dure se purtau pe atunci, dar el nu s-a supărat și în săptămâna următoare a venit cu o povestire, încă și mai reușită decât primul text, pe care l-ai publicat chiar tu în fanzinul „Atlantida", pe care îl scoteai la Cernavoda. Da, Mihai Marian pornise din gara Henri Coandă cu viteza unui tren expres și eu, unul, îmi pusesem mari speranțe în el. Apoi s-a întâmplat că a trebuit să se mute, student fiind, la Timișoara, parcă, iar apoi la Iași, unde a și intrat în rândurile cenaclului „Quasar". Dar eu nu am mai văzut niciun text publicat de el ulterior. Cred că s-a retras din activitatea de creație, preferând să facă altceva. Nu știu, poate că viața

l-a îndepărtat de SF, poate alte pasiuni... A fost însă o decepție pentru mine. Avea potențial mare și ar fi putut evolua.

Rep.: *Momentul „Omicron" ne aduce în minte două mari reușite: un fanzin de dimensiuni A4, tipărit pe hârtie de calitate, și Marele Premiu pentru revistă a fanilor, primit la Convenția Europeană de SF de la Stresa (Eurocon), Italia, în 1980. Aveți vreo dezamăgire în privința asta?*

I.I.I.: Faptul că am luat un mare premiu european, într-o perioadă în care legăturile politice dintre România și restul Europei occidentale se reduseseră mult de tot, a avut și părți bune, dar și părți... hai să le spunem mai puțin bune. Întrebările care s-au pus în mediul politic au fost, probabil, următoarele: cine sunt ei, cei care au scos această revistă, de li s-a acordat acest premiu important fără ca noi să știm nimic? Cum de au avut neobrăzarea să accepte un premiu capitalist fără să întrebe pe nimeni?

Cert este faptul că puțini știu cum s-au petrecut exact lucrurile acolo, în Italia, ce eforturi extraordinare a făcut Alec și chiar maestrul Ion Hobana pentru ca premiul să se îndrepte spre „Omicron", în balanță mai fiind alte două propuneri. A fost, cu siguranță, un mare succes al SF-ului românesc, despre care puțini își mai aduc aminte. Am avut, vreme de un an, cea mai bună revistă a fanilor de pe continent. Ni s-a înmânat chiar și o plachetă suflată cu aur, pe care noi, membrii cenaclului, de-abia am reușit să o vedem.

M-ai întrebat de decepții? Ei, bine, una dintre cele mai mari a fost faptul că placheta a ajuns pe peretele biroului

prim-secretarului de partid pe județul Dolj, de la acea vreme, și în mai puțin de un an s-a volatilizat, pur și simplu, nimeni nemaifiind în stare să dea vreo lămurire cu privire la soarta ei. Mai mult, mai există încă o decepție generată de o decepție. După primirea premiului, ni s-au închis treptat toate porțile de care beneficiasem mai înainte. Să-ți reamintesc faptul că toate cele trei fanzine și cele două antologii apăruseră înainte de a lua premiul (ultima publicație fiind „Alte întâmplări din veacul XXI", apărută în 1977). După felicitările cam acre pe care le-am primit în toamna lui 1980 pentru marele succes, n-am mai reușit să publicăm absolut nimic, cu excepția afișelor pentru promovarea lucrărilor „Zilelor cenaclului Henri Coandă".

Chestia asta ar trebui să le spună destul de multe istoricilor literari care se vor ocupa de prezentarea fenomenului „Henri Coandă", într-o posibilă și viitoare istorie a fandomului românesc de SF.

Rep.: *După 1990, ați renunțat la postul de bibliotecar al Universității din Craiova pentru a deveni editor. Vreme de câțiva ani, ați repurtat câteva succese de casă, în special cu cărți vizând fenomenul Vanga, din țara vecină, Bulgaria. Dar, remarcabil, nu ați renunțat la SF. Mai mult decât atât, ați reușit să înființați o asociație a creatorilor de gen și să o înzestrați cu o revistă. Dacă n-ar fi intervenit marasmul economic al anilor 1993-1996, probabil că „Star Trafic SF" ar fi avut un cuvânt greu de spus în evoluția fandomului și a prozei anilor 1990-2000. Dacă ați putea realiza o călătorie înapoi în timp, ați schimba ceva în planurile de atunci?*

I.I.I.: Asta e o întrebare capcană, nu? Dacă m-aș întoarce și aș modifica, înseamnă că ar rezulta altă linie de viitor, iar rezultatul ar fi că nu m-aș mai putea întoarce. Dacă nu m-aș

întoarce, înseamnă că nu s-a modificat nimic și atunci m-aș trezi făcând călătoria în trecut. Și tot așa, la nesfârșit. Fenomenul buclei temporale, care a dat atâtea bătăi de cap scriitorilor de anticipație, dar și fizicienilor care s-au confruntat cu efectul gemenilor, prognozat de Albert Einstein. În fine, răspunsul este nu, nu aș modifica ceva. Pentru că am făcut probabil ceea ce trebuia făcut la momentul respectiv. Iar aceea a fost, în mod sigur, cea mai bună opțiune posibilă, altminteri nu ar fi devenit realitate.

Să mă explic. Împreună cu mai vechii mei prieteni, Marius și Alec, dar și cu Piți (alias scriitorul Radu Honga) am ajuns la concluzia că vremea cenaclurilor avea să apună probabil într-un deceniu și că era nevoie de o structură cu o respirație mult mai largă, care să poată include membri din toată țara. Un cenaclu era dedicat unei localități și atât. Așa că ne-am gândit că o asociație ar fi fost ceva mai de actualitate, cu cât avea și un statut legal, ștampilă etc. Așa a apărut **Asociația Creatorilor de SF** (ACSF), din care ai făcut și tu parte, ba chiar i-ai și condus destinele vreme de câțiva ani. O asociație, compusă din fani și creatori, era nevoie ca produsele lor să fie cunoscute de toți ceilalți și chiar de publicul mai larg. Așa că, având editura la îndemână, pasul următor a fost să realizăm o revistă.

„Star Trafic SF" a fost, după „Orion", apărută tot la Craiova, cu câțiva ani mai înainte, o revistă semiprofesionistă, cu niște repere intelectuale și culturale foarte clare. Faptul că nu a apărut decât în trei numere, în acea perioadă tulbure d.p.d.v. social și economic, nu trebuie să surprindă. Până în 1998, au apă-

STAR TRAFIC
REVISTA ASOCIAȚIEI CREATORILOR DE SCIENCE-FICTION
SF
ACSF
Evident și totuși incredibil!
La început de drum
Un precursor craiovean al literaturii de anticipație: G. I. Haviriile

rut o mulțime de reviste și de fanzine, tipărite sau xerografiate, care nu au rezistat pe piață mai mult de unul-două numere. A fost, practic, ultima zvâcnire a cenaclurilor care începeau să-și piardă din importanță și să se desființeze. Am publicat câteva povestiri și desene bune în „Star Trafic".

O reușită, așa o consider. O reușită, de care îmi aduc cu drag aminte. Și pe care, ca să revin la întrebarea inițială, aș repeta-o, fără ezitare.

Rep.: *John Osborne scria, prin 1956, o piesă devenită repede celebră – „Privește înapoi cu mânie". Dacă v-aș cere să priviți înapoi, dar fără mânie, acum, când cenaclul „Henri Coandă" a trecut de o jumătate de secol, ce ați vedea, prin prisma tuturor celor trăite în această minunată lumea a Science Fiction-ului?*

I.I.I.: Mă încerci încă o dată, nu? Cred că nu aș fi putut să trăiesc o experiență culturală mai frumoasă și mai fascinantă. Asemenea unui copil etern (dintre aceia creionați de A.C. Clarke în „Sfârșitul copilăriei"), am trăit un vis cu ochii deschiși. Și am găsit prieteni adevărați, alături de care a meritat să port această bătălie cu realitatea, în încercarea de a o transforma, conform visului.

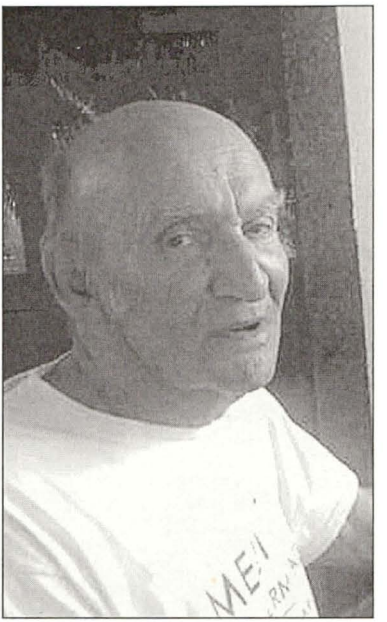

Da, „Henri Coandă" a fost pentru mine mai mult decât un cenaclu, el a fost o idee,

ideea de zbor către astrele din mintea noastră. Pentru că, orice s-ar spune, chiar dacă nu-i vom putea întâlni niciodată (deși eu cred cu cea mai mare putere în această posibilitate), extratereștrii există dintotdeauna în mințile noastre, zburând de la un neuron la altul și aducând cu ei civilizația minții. O civilizație în care ar trebui să credem cu toții, să credem ca într-o axiomă. Și aș numi-o chiar așa, în amintirea acestui trecut fabulos, Civilizația Omicron.

Rep.: *Nu îmi doresc nimic mai mult decât ca membrii fondatori ai cenaclului „Henri Coandă" să se mai poată întâlni o dată, într-o ședință literară ca pe vremuri, iar mie să-mi fie permis să asist din culise. Ar fi ca într-o întâlnire cu Olimpienii. Vă mulțumesc pentru răspunsuri, răbdare și timpul acordat.*

a consemnat:
Aurel Cărășel

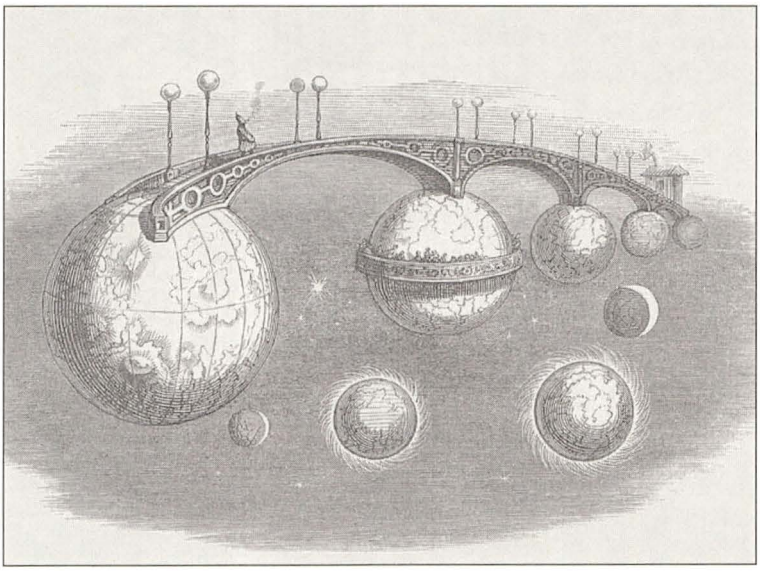

Alien Rock

Există o legătură între starurile rock și extratereștri?

de Gheorghe Tănase

Se crede că starurile rock văd mult mai des imagini ale obiectelor zburătoare neidentificate – așa numitele OZN-uri – grație unei trăsături comune: *„sunt cu toții indivizi creativi și flexibili, călătoresc mult și des peste tot pe globul pământesc și, având bani, evident au posibilități să afle mult mai multe legate de acest domeniu."* Afirmația îi aparține autorului american Michael C. Luckman, devenit cunoscut datorită cărții sale „Rock extraterestru". *„Sunt de părere că acești artiști sunt un liant între oameni și extratereștri; ei au menirea de a obține informații care să ne ajute, aici, pe Pământ, în viitor"*, continuă M. C. Luckman.

Totul pornește cu regele incontestabil al Rock'n'Roll-ului, Elvis Presley, prima vedetă care a îmbrățișat cu ardoare ideea existenței OZN-urilor, pe tot parcursul vieții sale.

De departe, Elvis a avut cea mai puternică credință legată de existența OZN-urilor, având parte de mai multe „contacte" cu acestea. Totul a început în chiar noaptea nașterii sale – la 8 ianuarie 1935, atunci când o lumină ciudată, neidentificată, a fost observată pe cerul de deasupra casei

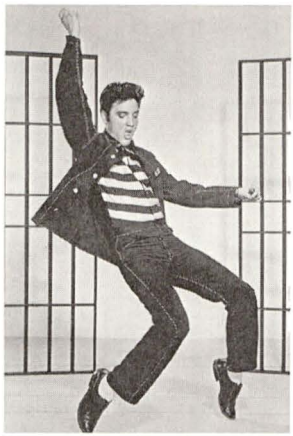

din Tupelo, Missisippi, în care Elvis a și copilărit. Episodul a fost confirmat de mai mulți martori ai momentului, dar cel mai credibil este tatăl său, Vernon, care a declarat că deasupra locuinței lor a apărut atunci o lumină puternică, albastră.

Mai mult decât atât, Elvis ar fi fost *„contactat telepatic de două ființe extraterestre, la vârsta de opt ani"*, entități care i-au oferit copilului Presley o scurtă introspecție în mărețul său viitor muzical.

Cel mai apropiat prieten al său și, totodată, stilistul rock-star-ului, Larry Geller, recunoaște că au văzut de mai multe ori, când erau împreună, obiecte ciudate pe cerul Graceland-ului.

Deși Elvis nu a pretins niciodată că a fost contactat direct de extratereștri, Larry Geller declara că *Regele* era foarte deschis posibilității ca viața să existe și pe alte lumi. El vorbește despre colecția de peste 350 de cărți a lui Elvis, referitoare la subiecte „new age", între care unele concentrate în special pe problematica OZN-urilor. Și se știe că transporta cu el această colecție de fiecare dată când călătorea.

Entuziaști ai ideii existenței extratereștrilor pe Pământ au fost și alte celebrități ai muzicii rock, precum Jimi Hendrix, John Lennon, Olivia Newton John și Michael Jackson. Alții, precum fostul solist al trupei **VAN HALEN**, Sammy Hagar, a avut cu siguranță parte de experiențe ieșite din comun. La vârsta de 4 ani, Hagar a văzut un OZN deasupra unui câmp din satul în care locuia cu părinții săi, dar de de-

parte cea mai ciudată întamplare a fost atunci când... extratereștrii l-au răpit ! Extratereștrii *„au intrat în mintea mea ca printr-o conexiune wireless; a fost ceva real, erau conectați la corpul meu"*, spune rockerul, care crede că i-a fost băgat ceva în creier și că aceştia făceau experiențe cu el.

Să-l credem? Poate după ce îi ascultăm muzica.

Iată şi alte exemple, artişti a căror muzică ar fi indicat să o ascultați cu mare atenție şi să fiți foarte concentrați pe versurile respectivelor melodii:

MEGADETH – *Hangar 18*: Nick Menza, tobosarul formației în perioada compunerii acestei piese (anii '90), credea din tot sufletul în existența extratereștrilor. El și-a adus aportul la această melodie, care descrie un loc ultrasecret deținut de Baza Aeriana Wright Patterson din Ohio, unde se presupune că guvernul american ar ascunde cadavrele extratereștrilor și navele spațiale prăbușite ale acestora.

DAVID BOWIE – *Starman*: vorbește despre creaturi extraterestre care așteaptă sus pe cer să primească un semn de la tinerii pământeni pe care vor să-i vadă strălucind. Alte melodii din anii '70 care ating aceeași temă, compuse de David Bowie, sunt *Space Oddity* sau *Loving the Alien*.

RADIOHEAD – *Subterranean Homesick Alien*: o melodie a cărei esență este că ar fi mai bine dacă am fi salvați de platitudinea existenței umane de către o navă spațială extraterestră, care să ne răpească și să ne ducă într-o altă lume.

BILLY LEE RILEY – *Flying Saucer Rock N 'Roll*: o piesă clasică a genului, care ne vorbește despre „extratereștrii"

rock-and-roll. Ei stârnesc o adevărată revoluție pe Pământ și sunt, așa cum bănuiți, mici și verzi! Cântecul poate fi interpretat și ca o metaforă referitoare la muzicienii adepți ai acestui stil controversat.

BELVEDERE – *And You Thought the Doctor's Probe Hunt*: formația canadiană de skate-punk descrie o răpire extraterestră al cărei rezultat este o ședință temeinică de spălare a creierului.

PIXIES – *Motorway to Roswell*: Pixies cântă despre extratereștrii căzuți în 3 iulie 1947 la Roswell și devin, în mod tragic, „exponate" folosite în scopuri macabre ale guvernului SUA.

QUEEN – *Flash Gordon*: piesa a făcut parte de pe coloana sonoră a filmului omonim, lansat în 1980 și prezintă o viziune mai puțin optimistă asupra invaziei extraterestre! Creaturile sunt malefice și nu ne vor binele! Așa să fie?

BLONDIE – *Rapture*: dacă, după o noapte de dans, ești atacat de un marțian care îți devorează capul?! Oricând ți se poate întâmpla una ca asta...

THE KILLERS – *Spaceman*: protagonistul este răpit de extratereștri și dus la bordul navei acestora. El speră să aibă ocazia să călătorească prin galaxii, dar observă că, de fapt, nu este altceva decât un obiect de studiu. Se întoarce acasă, unde nimeni nu îl crede...

CREEDENCE CLEARWATER REVIVAL – *It Came Out Of The Sky*: fermierul Jody, din Moline, își conducea fără probleme tractorul când este speriat de «ceva» care pică din cer... bineînțeles, e vorba despre ceva provenit din mediul

extraterestru! Râdem noi, dar melodia e inspirată dintr-un caz real!

KLAATU – *Calling Occupants Of Interplanetary Craft*: rockerii canadieni au un mesaj simplu din partea extratereștrilor: „suntem prietenii voștri", melodie devenită un adevărat imn al înfrățirii intergalactice.

THE BYRDS – *Mr. Spaceman*: country-rockerii au scris această piesă inspirați de ideea unei întâlniri cu un extraterestru, care a refuzat, însă, să îi ia cu el în călătoria lui prin lumile intergalactice.

BLINK 182 – *Aliens Exist*: evident, nu se putea să lipsească un mic examen proctologic efectuat de creaturile de pe altă planetă... Doar vorbim aici despre excentricii de la Blink 182!

YES – *Starship Trooper*: deși cântecul celebrei formații de rock progresiv vorbește despre o putere supranaturală care protejează Pământul, mulți fani ai lor au speculat ideea că, de fapt, personajul central este un Dumnezeu misterios, văzut – în mod neconvențional – ca fiind un extraterestru suprem.

JEFFERSON AIRPLANE – *Have You Seen the Saucers*: formația americană a scris cântecul într-o perioadă în care ideea unei invazii extraterestre era prezentă în mințile tuturor americanilor din anii '50, perioada unor apariții masive de „farfurii zburătoare", chiar și deasupra Capitolului din Washington.

Oprim aici lista mult mai bogată și mărturiile mult mai numeroase la care putem avea acces studiind fenomenul în multiplele surse de pe internet. Promitem o continuare, dar dacă nici după o asemenea incursiune nu sunteți convinși, înseamnă că, într-adevăr, OZN-urile și extratereștrii nu există decât... în muzica celor de mai sus!

Chupacabra

de Aurel Cărășel

Este, probabil, unul dintre cele mai bizare animale contemporane, necatalogate încă de ştiinţă. Descoperit relativ recent (prima atestare datează din 1992, când prezenţa sa a fost semnalată de presa din Puerto Rico), el a rămas la fel de misterios ca şi monstrul din Loch Ness, deşi există mai multe zeci de fotografii şi de filme făcute de amatori care-l înfăţişează în diverse ipostaze.

Denumirea sa este un derivat din cuvintele spaniole „chupar" = *a suge* şi „cabra" = *capră*. Combinaţia a rezultat ca urmare a activităţilor sale nocturne, chupacabra fiind acuzat pentru numeroasele atacuri mortale suspecte asupra unor animale domestice, în special capre şi oi, cărora le suge sângele, asemenea unui vampir, prin intermediul rănilor provocate mai ales în zona gâtului animalelor.

Arealul său de viaţă

...îl constituie, cu preponderenţă, teritoriul sud-american, raportări despre existenţa sa venind din ţări precum Republica Dominicană, Argentina, Bolivia, Chile, Columbia, Honduras, El Salvador, Nicaragua, Panama, Peru şi Brazilia (localităţile Orocovis, Canovanas, Guanica din Puerto Rico, oraşul Calama, din nordul statului Chile).

De puțină vreme este întâlnit, de asemenea, în Mexic şi în Statele Unite ale Americii (în Florida, Arizona, Michigan, Oregon, Texas, Arkansas, Kentucky, Maryland, Oklahoma).

Deoarece spațiul vital e extrem de vast, nu se ştie cu exactitate ce fel de teritoriu preferă – munte, deal, câmpie, pădure sau zonă deşertică. Este interesant de observat faptul că arealul său geografic s-a extins, treptat, pe o suprafață aproape echivalentă cu cea a Europei, într-un interval de nici două decenii. Deşi există o serie de păreri rezervate, în privința existenței sale, dacă este să-l considerăm, totuşi, o realitate a zilelor noastre şi să privim strict statistic felul în care şi-a mărit aria de vânătoare, atunci este obligatoriu să ajungem la concluzia că este vorba despre un animal cu o mare capacitate de reproducere, capabil să se ascundă aproape perfect de oameni, şi lipsit (cel puțin până la proba contrarie) de duşmani naturali care să-i controleze înmulțirea, respectiv rata de expansiune.

Descrierea ființei

Chupacabra poate constitui ea însăşi subiectul unei cărți. În principiu, analizând multitudinea de portrete făcute de diverşi martori oculari, precum şi fotografiile, desenele, respectiv filmulețele realizate de aceştia, se pot desprinde câteva trăsături generale, care pot fi utilizate în creionarea unui portret schematic al său.

Pare să fie vorba despre un animal de aproximativ 20-25 kg, lipsit de păr, cu pielea de culoare cenuşie, de talia unui urs mic, cu capul oval, maxilarele proeminente şi urechile mari. Ochii mari, oblici, de culoare roşie sau portocalie, denotă o activitate preponderent nocturnă. Gura este relativ mică, în comparație cu restul corpului, dar colții îi sunt lungi şi ascuțiți, potriviți pentru a străpunge pielea animalelor pentru a ajunge la sângele cu care îndeobște se hrăneşte. Limba sa este lungă şi țâşneşte cu repeziciune afară din gură, oarecum asemănător cu o limbă de cameleon, în căutarea prăzii. În cavitatea bucală are un soi de filament, cu ajutorul căruia suge sângele victimelor pe care le doboară cu mare uşurință. Picioarele îi sunt însă destul de scurte, asemănătoare cu cele ale unui lup sau ale unui câine de talie ceva mai mare, dar sunt robuste şi înzestrate cu gheare foarte puternice.

FAN CSF!

Devino **FAN CSF** și bucură-te de o **reducere garantată** de **-25%** la toate cărțile din Colecția Science-Fiction a Editurii Pavcon, colecție dedicată exclusiv autorilor români de literatură SF, fantasy, heroic-fantasy, horror. Trimite un e-mail cu titlul "**Sunt FAN SF!**", împreună cu datele tale de contact, la **office@pavcon.ro**!

În alte descrieri, chupacabra are, în partea din față, o figură canină, iar picioarele din spate mai lungi, asemănătoare cu cele ale cangurului. Alteori, există relatări multiple despre un animal cu trup reptilian şi două braţe asemănătoare celor de şopârlă. Toate celelalte detalii anatomice coincid, însă, cu prima descriere. În plus, în cazul descrierii de tip reptilian, animalul este înzestrat cu un şir lung de spini pe spinare, care se întind din creştetul capului până la baza cozii. Chupacabra din America seamănă cu câinii.

Fiinţa a fost observată, se pare, încă din 1974, dar fără a se face legătura cu ideea de existenţă a unei noi specii de prădător. Cercetătorii afirmă că este asemănătoare unei creaturi din legendele indienilor Taino.

Comportamentul

În general, întâlnirile dintre om şi chupacabra au fost accidentale (cu excepţia cazurilor în care omul a căutat, în mod special, această întâlnire, pentru a-l vâna pe ucigaşul animalelor sale domestice): o izbitură frontală cu maşina, un cadavru al prădătorului mort în condiţii necunoscute şi descoperit pe câmp sau în apropiere de vreo fermă etc. De fiecare

dată, animalul misterios a păstrat o atitudine temătoare în raporturile cu acesta. În mod evident, omul nu intră pe lista prăzilor sale.

Atitudinea în raport cu prada nu este cunoscută în mod direct (nimeni nu a asistat vreodată la o întâlnire dintre cei doi), dar poate fi dedusă din comportamentul său în teren: faptul că reuşeşte să ucidă mai multe zeci de animale de acelaşi fel (capre, oi, păsări de curte, ba chiar şi bovine mari), fără să le sperie şi fără să alerteze câinii de pază, presupune faptul că se furişează asemenea unei feline până în apropierea prăzii, pe care o atacă prin surprindere. Unele mărturii ale paznicilor vitelor vorbesc despre o reacţie stranie a câinilor, care păreau cuprinşi de o frică paralizantă. Această reacţie, combinată cu un anumit zgomot metalic pe care s-ar părea că-l generează prădătorul pornit la atac, poate sugera ipoteza că chupacabra are mai multe elemente în comun cu liliacul-vampir, nu numai sângele cu care se hrănesc amândoi. Este posibil ca sunetul respectiv să fie numai unda-purtătoare a unor ultrasunete care să acţioneze paralizant asupra prăzii, dar şi a altor animale din jurul acesteia.

De ce nu reacţionează violent animalul atacat? E posibil să se agaţe de pradă cu ghearele sale puternice, iar apoi să rămână nemişcat, până când spaima acesteia încetează şi se opreşte din fugă. Atunci acţionează asemenea unui vampir, iar rănile provocate sunt prea mici ca să fie dureroase şi să-l determine pe animalul atacat să încerce să-l respingă. Pierderea masivă de sânge determină apariţia unei stări de oboseală şi de apatie la acesta, stare care se încheie în moarte. Atunci chupacabra este liber să atace un alt animal al turmei, deja obişnuită cu prezenţa lui mută şi, aparent, neprimejdioasă.

Ca orice animal de pradă ce se hrăneşte cu sânge, chupacabra este o vietate nocturnă, adaptată la lipsa luminii. Are ochii mari şi roşii (portocalii), lipsiți de pleoape, foarte probabil asemănători ca acuitate vizuală cu cei ai pisicii sau ai şerpilor care vânează noaptea. Evidențele materiale ale activității sale nocturne nu sunt deloc spectaculoase. Unul sau mai multe cadavre de animale domestice de talie medie şi mică (oi, capre, pisici, câini), de păsări şi, rar, chiar de cai, asupra cărora singurele violențe constatate au fost mai multe răni de formă circulară, cu un diametru variind între 0,6 şi 1,25 cm, destul de adânci, uneori atingând chiar şi 12 cm. Aceasta presupune sau existența unor colți foarte lungi, care ies în afara gurii prădătorului, sau întăresc ideea existenței acelui filament retractil, prin care se face golirea completă a corpului de sânge.

În cazuri mai rare, se vorbeşte şi despre cadavre cu ochii scoşi sau/şi cu organele genitale extirpate cu o precizie chirurgicală. Interesant este faptul că nicio declarație nu scoate în evidență faptul că aceste organe i-ar fi servit ca hrană atacatorului, deci vătămarea acestor părți ale trupului victimei nu are legătură cu actul de hrănire.

O geneză misterioasă

Deoarece reprezintă încă un mister atât pentru zoologi, cât şi pentru marea masă a populației, în presă au fost vehiculate mai multe teorii referitoare la originea acestui animal.

Cea mai de bun simț dintre ele îl catalogheză drept un animal neidentificat şi, deci, neclasificat, din cauza

Cumpără și Dăruiește o revistă **CSF** unui copil care iubește să citească! Sprijină astfel Programul **REÎNCĂRȚUIREA** al Editurii **PAVCON**!

faptului că nu a putut fi capturat pentru a fi analizat. În această ordine de idei, chupacabra rămâne de domeniul criptozoologiei, asemenea altor monştri din diferite părţi ale lumii (Yeti, monstrul din Loch Ness, şarpele de mare, Big Foot, calmarul gigant, dinosaurul din Camerun etc.) şi rămâne de domeniul viitorului ca zoologia să poată obţine informaţiile necesare pentru a-l cuprinde în rândul animalelor cunoscute.

Cea mai frecvent întâlnită teorie susţine ipoteza unui experiment ştiinţific uman, care ar fi dat naştere unei himere, o încrucişare genetică imposibilă în natură.

Potrivit mai multor articole apărute în presa chiliană din anii 2001 şi 2002, monstrul ar fi apărut ca urmare a unor experimente genetice efectuate de către savanţii americani de la NASA pe mandrili, o specie de maimuţe asemănătoare babuinilor. Ce anume a declanşat o astfel de ipoteză, care implică tocmai NASA? Câţiva experţi în fenomene

paranormale şi ufologie, locuitori ai zonei din apropierea deşertului chilian, au afirmat că au fost martorii unui moment unic în istoria demitizării straniului animal – au văzut cum militarii chilieni au găsit în deşert trei ouă de chupacabra (?!) şi un cadavru al acestuia, pe care le-au predat, în mare secret, unor reprezentanți ai NASA, veniți rapid la fața locului. Mai mult, aceşti aşa-zişi experți susțin că chupacabra este rezultatul combinării genelor de mandrili cu gene provenind de la animale de origine extraterestră.

O altă ipoteză avansează ideea că chupacabra ar fi rezultatul unei mutații genetice naturale, un fel de eroare a naturii, asemănătoare cu acele cazuri în care sunt fătați viței cu cinci picioare sau ies din ou şerpi cu două capete. Biologii susțin însă, pe baza unor dovezi imposibil de atacat, că aceste ființe nu se pot reproduce şi, chiar dacă reuşesc să o facă, nu îşi pot transmite genele, deci puii lor vor fi, din nou, animale normale. Or, în acest caz, atacurile acestui animal sunt semnalate pe arii din ce în ce mai extinse şi la intervale mici de timp, ceea ce presupune că chupacabra se înmulțeşte în mod natural şi dă naştere unei populații.

Există şi o teorie „ecologistă", care propune drept sursă a apariției sale contaminarea solului cu substanțe chimice şi radioactive mutagene. O întreagă populație de animale normale (posibil chiar mandrili) ar fi fost afectată de acestea, dacă ar fi locuit în zona afectată un timp mai îndelungat, iar puii acestora ar fi luat aspectul acestor chupacabra. Rămâne însă neclară modalitatea de reproducere a puilor, deveniți adulți, deoarece, asemenea cazului prezentat anterior, mutațiile genetice eronate nu pot avea urmaşi.

În fine, există chiar şi o teorie religioasă referitoare la problemă: din cauza mul-

telor păcate în care trăieşte omenirea, Dumnezeu a fost de acord cu eliberarea pe pământ a unei entităţi demonice, care să înceapă să o pedepsească. În acest caz, studiul animalului misterios ar reveni demonologiei.

File din istoria unei creaturi misterioase

Prima apariţie oficială a creaturii datează din anul 1992, când ziarele din insula Puerto Rico au început să publice articole şi reportaje despre împrejurările neelucidate în care au murit mai multe sute de animale domestice, fie pe câmp, la locurile de păscut, fie în curţile fermelor unde erau crescute. Şi până în acel an autorităţile primiseră sesizări despre cazuri asemănătoare (trupuri de animale complet golite de sânge, uneori fără ochi şi/sau fără organe genitale), dar acestea fuseseră suficient de rare încât să fie considerate opera unor grupuri de oameni care practicau obiceiuri sataniste.

Deoarece primul caz avusese loc în localitatea Moca, făptaşul necunoscut a fost

numit „vampirul din Moca". Bănuiala că ar fi vorba despre un animal de pradă a început să fie vehiculată din clipa în care statistica a revelat faptul că uciderea caprinelor şi ovinelor se producea în acelaşi mod – prin una sau mai multe răni circulare, de mici dimensiuni, provocate în special în zona gâtului, în balanță atârnând destul de greu şi faptul că oamenii nu ar fi reuşit să treacă neobservați de câinii de pază ai turmelor. Or, se cunoaşte faptul că niciodată aceştia nu au semnalat vreo prezență străină în apropiere, deşi prădătorul a ucis uneori chiar şi zeci de animale sub nasul lor.

În realitate, istoria fenomenului mutilării animalelor domestice este cu mult mai veche, putând să dateze din urmă cu multe sute de ani.

Scriitorul american Charles Hoy Fort (1874-1932), un pasionat cercetător al fenomenelor paranormale, a strâns numeroase informații despre mutilări de vite, săvârşite de ființe necunoscute, care au avut loc în Anglia la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea (în limba română a fost tradus volumul „Puteri straniidezlănțuite", publicat în 2008, la editura Lux Sublima).

În SUA, printre primele rapoarte oficiale despre vite mutilate, descoperite pe terenurile de păşunat din statele Pensylvannia şi Kansas, au apărut în anul 1960. Fenomenul nu a trecut însă de lumea închisă a crescătorilor de vite, până în 1967, când ziarul Pueblo Chieftain din Pueblo, Colorado, a relatat povestea calului Lady, descoperit mutilat pe un câmp. La scurt timp, presa de senzație din toată America a reluat cazul şi l-a transformat într-un best-seller, oferind cele mai variate şi mai bizare explicații (cea mai frecventă fiind aceea a unei intervenții extraterestre).

Ulterior, întreg deceniul al VII-lea din secolul XX a fost marcat de nenumărate cazuri de vite mutilate, raportate într-un număr de 15 state americane, întinse de la Dakota de Sud la Montana şi din Texas până în New Mexico. Numai în statul Colorado fuseseră înregistrate un număr de 130 de cazuri de mutilare, la nivelul anului 1975. Este vorba despre anul când senatorul democrat Floyd K. Haskell a fost nevoit să contacteze FBI-ul pentru a solicita explicații, ca urmare a creşterii îngrijorării în rândul opiniei publice americane.

În loc de concluzie

Poate să existe un animal care să se hrănească numai cu sânge? Liliecii-vampir ar putea oferi un răspuns. Poate să existe un animal care să-şi păstreze atât de mult timp anonimatul? Molusca numită Nautilus ar putea fi, de asemenea, un răspuns. Ce fel de animal ar fi acela care nu poate fi simțit de câinii de pază sau de oamenii care stau cu turmele de caprine şi de ovine la pă-

şune? Poate fi oare un animal înzestrat cu o calitate particulară, aceea de a emite ultrasunete capabile să dezorienteze creierul victimei spre care se îndreaptă şi să-i ofere, în felul acesta, protecția de care are nevoie pentru a ataca fără nicio opreliște? Să ne amintim, totuși, că există lilieci, delfini şi balene care au în înzestrarea lor naturală aşa ceva; de ce nu ar fi capabil şi un patruped de o asemenea capacitate atât de puțin obișnuită în regnul animal? Şi dacă chupacabra există de mai multe sute sau mii de ani, însă numărul acestor ființe a fost restrâns din cauze naturale încă necunoscute, iar de un secol sau mai mult acest număr a început să crească, din motive pe care încă nu le cunoaştem, atunci există o şansă demnă de luat în seamă ca specia umană să-l întâlnească în viitorul apropiat, deoarece înmulțirea sa presupune creşterea arealului vital şi acest fapt presupune, la rândul său, un contact direct cu noi. Cu precădere cu proprietarii de oi, capre şi vite.

Îți place să scrii SF, fantasy, horror?
Trimite-ne scrierile tale la **redactia@colectiasf.ro**!

Condițiile manuscrisului:
litera utilizată – Times New Roman, corp 12;
cu diacritice; evidențierile cu *italic*, **bold** și/sau „ghilimele";
textul aliniat la stânga; autorul nu face paginare sau
tehnoredactare textului în documentul word, doar dacă
materialul literar o impune și doar ca exemplu pentru
tehnoredactor; titlul va fi scris cu Times New Roman,
corp 18, bold; numele autorului sub titlu;
informațiile de contact ale autorului vor fi trecute
la finalul manuscrisului (nume și prenume,
adresa, telefon, e-mail).

SUMAR

Editorial

1 – Cum pot să public în CSF?
Constantin D. Pavel

Proză SF

5 – Fabrica „Destin"
Miruna Drăghici

23 – Corbul de aluminiu
Alexandra Gold

43 – Revenirea
Cornel Bălan

49 – Un elicopter îndrăgostit
Sergiu Someșan

Debut SF

36 – Factorul Elefant
Cristian Lungu

Eseu

64 – Transcendent...
Florin Purluca

Science

70 – Rinocerii au prioritate
Cristian Cârstoiu

Lumea BD

75 – Autograf SF
Dodo Niță

Interviurile CSF

78 – Civilizația minții...
Ion Ilie Iosif

Enigme

87 – Alien Rock
Gheorghe Tănase

Criptozoologie

92 – Chupacabra
Aurel Cărășel

Revista **CSF** **Colecția Science-Fiction**
Anul III, nr. 18/2021 ISSN — 2668-1862
Editată de:
PAVCON M.O. Grup SRL

Redactor-șef: **Aurel Cărășel**
Redactori : **Anamaria Borlan, Florin Purluca, Daniel Timariu, Florin Giurcă, George Sauciuc, Boris Velimirovici**

Coperta: **Laurențiu Butuc** / Vignette rubrici: **Marius Ghergu**
Editor: **Constantin D. Pavel**

ABONAMENTE ȘI COMENZI
www.colectiasf.ro / www.pavcon.ro
031.100.80.70 / 0727.77.80.06

Colecția Science-Fiction PAVCON

Peste 150 de cărți SF, exclusiv autori români!

Descoperă-le pe toate pe pavcon.ro !

ISSN 2668-1862

www.colectiasf.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

[redacted]

CN Pluto (București)

2025